



# શ્રોષઠ વિશાશ્રિમાળી

SORATH VISASHRIMALI - RNI NO.: 22805/73



Vol. No. : 51 ♦ Issue : 08 ♦ Pages : 36 ♦ Mumbai ♦ September 2023 ♦ Price : Rs.8/-

First Time Raas Garba Event In The History Of  
Shree Sorath Vishashrimali Jain Samaj-Mumbai



## સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ **Raas garba**

**Date : 01 - 10 -2023**

**Sunday - 6.30 PM Onwards**



**With - M.J.  
(Manish Joshi)**

### Main Donor Of Raas Garba Event

Shri Rameshbhai Prabhudasbhai Sanghvi Parivar

### Donor For The Venue / Hall

Shri Zaverchand Jhuthabhai Vasa Parivar

### Donor For Sound & Music

Smt. Nirmalaben Kantilal Nandlal Vora Parivar

### Sahyogi Donor

Aquatic Remedies Ltd. Mumbai

### Prizes Sponsored By

Zoomnext Mobile & Accessories.

**President : Kiritkumar Prabhulal Mehta.**

**Convenor : Shri Ashish V Mehta      Co-Convenor : Kamal K Doshi**

**Event Committee : Dhiren Vasa - Sanjay Mehta - Shailesh Vora**

## સપ્ટેમ્બર માસના મુખ્ય પત્રના સૌંઝન્ય દાતા



**શ્રી જીવણાલાલ વીરચંદ મહેતા**

**જીવનબાપા : મૂઢી ઉંચેરા માનવી**

તડકા-છાયા જોયા હતા અને અનુભવની પર તેમનું જીવન ધડાયું હતું. ધીરજ, સહનશીલતા અને વ્યવહાર દક્ષતાથી એખ પછી એક મુકામો સર કર્યા હતા. સુપુત્રોને પાયાના સંસ્કાર આપ્યા હતા. પરિશ્રમ અને મહેનત દ્વારા આગળ વધવાની તાલીમ આપી હતા. સુપુત્રોએ વેપાર ધંધાની ફુનેલથી તેમના સ્વખને સાકાર બનાવ્યું છે અને પરિવારના નામને રોશન બનાવ્યું છે.

જીવનબાપાનું સમગ્ર જીવન ધૂપસળી જેવું હતું. તેમણે યોમેર મહેક પ્રસરાવી હતી. સુખનો તેમણે પ્રભુની પ્રસાદી તરીકે અને દુઃખનો તરીકે સ્વીકાર કર્યો હતો. તેઓ સાચા અર્થમાં કર્મયોગી હતા. સુખમાં રહેવા તેઓએ તેનાથી નિર્લેપ અને નિઃસ્પૃહી રહ્યા હતા. સાદું જીવન અને ઉચ્ચ વિચારો તેમનો મંત્ર હતો. ૮૮ વર્ષના દીધાયુષી જીવનના પાયામાં પ્રસત્ર વ્યક્તિ અને આનંદની અનુભૂતિ હતી.

કોઈ જીતની મોટાઈ નહીં, કોઈ જીતનો અહંકાર નહીં, કોઈની ટીકા નહીં, નકારત્મક વલણ નહીં. સૌ પ્રત્યે સમાન દ્રષ્ટિ આ બધા ગુણોએ તેમને મૂઢી ઉંચેરા માનવી બનાવ્યા હતા. તેમનું દિલ ખૂબજ ઉદાર હતું. સચ્ચાઈ અને પ્રામાણિકતા તેમના જીવનમાં વણાયેલા હતા. સગા, સંબંધીઓ અને સેહીઓ પ્રત્યે અપાર ચાહના હતી. તેમના પરિયયમાં જે કોઈ આવ્યું હોય તેને કદી ભૂલતા નહીં.

જીવનબાપાએ કર્તવ્યનિષ્ઠા દ્વારા ખરો ધર્મ અપનાવ્યો. તેમનું જીવન પારદર્શક હતું. ધર્મ એ જીવન જીવવાનું કલા છે. જીવનબાપાએ આ કલા હસ્તગત કરી હતી. તેઓ માનતા હતા કે જીવન જેવું છે તેવું સ્વીકારવું એ માણસને માણસ બનાવે તે મોટો ધર્મ. આ બસે વાત તેમણે પોતાના જીવન દ્વારા સાર્થક કરી હતી. સેવા અને માનવતાને તેમણે પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું. સોરઠ વિશા શ્રીમાણી જૈન સમાજ આ મહામાનવને કદી ભૂલશે નહીં.

## શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ

શ્રી તારાચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય,  
૪, દેવકરણ મેન્શન, બિલડિંગ નં.૭, બીજે માળે,  
૨૪, વિલદાસ રોડ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨.

ફોન : ૦૨૨ - ૨૨૦૬૮૧૭૨

સમય : બપોરે ૧ થી સાંજે ૬ (1.00 pm to 6.00 pm)

E-Mail: svjainsamajmumbai2@gmail.com

data@svjainsamaj.com www.svjainsamaj.com

તંત્રી : શ્રી રાજેન્દ્ર ઓતમંદ પુનાતર - મો. ૭૦૨૧૨૦૧૨૮૦

### સમાજની કારોબારી સમિતિ

શ્રી કિરીટકુમાર પ્રભુલાલ મહેતા.....	પ્રમુખ
શ્રી મહેશભાઈ મથુરદાસ સાવડીયા .....	ત.ભૂ.પ્રમુખ
શ્રી ધીરેનભાઈ દેવચંદ વસા.....	ઉપપ્રમુખ
શ્રી આશિષભાઈ વિનોદરાય મહેતા.....	માનદ્રમંત્રી
શ્રી પરિમલભાઈ મનસુખલાલ ભીમાણી.....	માનદ્રમંત્રી
શ્રી યોગેશભાઈ વિનોદરાય વોરા.....	ખજનચી
શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ ઓતમંદ પુનાતર.....	મુખપત્ર તંત્રી
શ્રી મહેશભાઈ કાંતિલાલ વોરા.....	સભ્ય
શ્રી કિશોરભાઈ લાલચંદ રામાણી.....	સભ્ય
શ્રી જયંતભાઈ ચુનીલાલ દોશી.....	સભ્ય
શ્રી સંજયભાઈ ધનસુખલાલ મહેતા.....	સભ્ય
શ્રી કૃતિભાઈ રસિકલાલ વસા.....	સભ્ય
શ્રી કમલભાઈ કાંતિલાલ દોશી.....	સભ્ય
શ્રી અતુલભાઈ ધનજીભાઈ વસા.....	સભ્ય
શ્રી જયેશભાઈ શરદચંદ વસા.....	સભ્ય
શ્રી શૈલેષભાઈ વજલાલ વોરા.....	સભ્ય
શ્રી જયેશભાઈ ચુનીલાલ વસા.....	કો-ઓફાટ
શ્રી પ્રવિષયંદ્ર ચીમનલાલ વોરા.....	કો-ઓફાટ

### Bank Details

Name : SHRI SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ

Banker : Bank of Baroda, M.J. Market, Mumbai - 400003.

S.B. A/C No. 0387010000044

IFSC : BARB0BULLIO (fifth digit will be numerical zero),

MICR : 400012047

NAME : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

Banker : Union Bank of India

Princess Street, Mumbai - 400002

S.B.A/C.No. 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

કાનૂની કાર્યક્રીત મુંબઈનું રહેશે.

Auditor : Viren Vasa & Associates

Chartered Accountant, Mumbai

લવાજમ દરો ભારતમાં આજીવન : રૂ.૨૭૦૦/-

પરદેશમાં (ફક્ત વાર્ષિક) : USD 20 (Yearly)

મુદ્રણ અને પોસ્ટિંગ : લક્કી પ્રિન્ટર્સ

૪૦, મહેતા ઇન્ડ. એસ્ટેટ, લિબર્ટી ગાર્ડન કોસ રોડ નં. ૩,  
મલાડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૪૮

## સ્વરોજગાર યોજના - આર્થિક સહાય

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ - મુંબઈ દ્વારા  
સ્વરોજગાર યોજના હેઠળ આર્થિક જરૂરિયાતમંદ લોકોને  
પોતાનો સ્વતંત્ર ધંધો કરવા માટે રૂપિયા ૨૫૦૦૦/- સુધીની  
વાજમુક્ત લોન આપવામાં આવશે.

લોન મેળવવા ઈચ્છુક વ્યક્તિઓએ આપણા સમાજની  
ઓફિસમાંથી ફોર્મ મેળવી સંપૂર્ણ વિગત ભરીને જરૂરી ડોક્યુમેન્ટ  
સાથે આપણા સમાજના ઉપપ્રમુખ શ્રી ધીરેનભાઈ દેવચંદભાઈ  
વસાને ત્યાં નીચે એડ્રેસ ઉપર મોકલી દેવા. સમાજના ધારા  
ધોરણ પ્રમાણે લોન મંજૂર કરવામાં આવશે.

Shri Dhirenbhai Devchand Vasa

B-801, Kailash Jyot, Building No.1,  
Derasar Lane, Ghatkopar (East),  
Mumbai - 400077 Mob.: 9820012454

### ડૉ. શાંતિલાલ રત્નિલાલ કોરડીયા

## મોડિકલ સહાય યોજના

આ યોજના હેઠળ જે પણ વ્યક્તિને હોસ્પિટલમાં દાખલ  
થયેલ હોય અને તેમને દવાના ખર્ચ રાહત પેટે રૂ.૫૦૦૦/-  
સુધી સહાય રૂપે આપવામાં આવશે,

આ યોજના મુંબઈ પરિસરમાં વસતા આપણા સમાજના  
મેમ્બર્સને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હોય તેમના  
ખર્ચને પહોંચી વળવા માટેની છે જેની નોંધ લેશો.

આ યોજનામાં લાભ લેવા ઈચ્છુક દર્દીને માટે નીચે મુજબના  
નિયમો છે. એલિકેશન લેટર સાથે નીચે મુજબના જરૂરી  
દસ્તાવેજો આપણા સમાજના ખજનચી શ્રી યોગેશભાઈ  
વિનોદરાય વોરાને ત્યાં નીચે જણાવેલ એડ્રેસ ઉપર મોકલવા  
જરૂરી છે.

- ૧) હોસ્પિટલમાં દાખલ થયેલા એડમિશન કાર્ડની ઝેરોક્ષ
- ૨) હોસ્પિટલમાંથી મળેલ ડિસ્ચાર્જ કાર્ડની ઝેરોક્ષ (ડિસ્ચાર્જ  
મણ્યો હોય તો)
- ૩) મેડિસિન પ્રસ્ક્રિપ્શન લેટર ફોમ ડાંક્ટર
- ૪) દવાના બિલ ઓરજિનલ અથવા તો ઝેરોક્ષ
- ૫) દર્દીના આધારકાર્ડની ઝેરોક્ષ

Shri Yogeshbhai Vinodrai Vora

503 / 504, Dharam Kutir Apartment,  
Kharkar Ali Road, Nr. Police School,  
Thane (West) - 400601 M.: 7977779713



# ORACLE

# INTERNATIONAL

(An ISO9001:2015 TUV CERTIFIED Company)

Manufacturer & Exporter of Brass Components



**Contact Person :**

**Mr. Jay Shah (Director)**

**Mobile : +91 9624640055**



**Contact Person :**

**Mr. Dhaval Shah (Director)**

**Mobile : +91 99042 24204**

**Factory & Head Office :**

**Plot No.-10, Hari Om Industrial Estate**

**Behind Essar Petrol Pump, Near Kansumra Jamnagar - 361005,**

**Gujarat (India) Tel. No. (0288) 2568527 / 2568528.**

**Email : [info@oracleint.com](mailto:info@oracleint.com) / [sales@oracleint.com](mailto:sales@oracleint.com)**

**Website : [www.oracleint.com](http://www.oracleint.com)**

**Sister Concern :**

**M/s. Everest Brass Industries**



**Factory & Head Office :**

**Works - Plot No.10,  
Hari Om Industrial Estate  
Behind Essar Petrol Pump,  
Near Kansumra, Jamnagar - 361005,  
Gujarat India  
M. : +91 9428860154 / 9328218008  
Email : [everestbrass@gmail.com](mailto:everestbrass@gmail.com)**

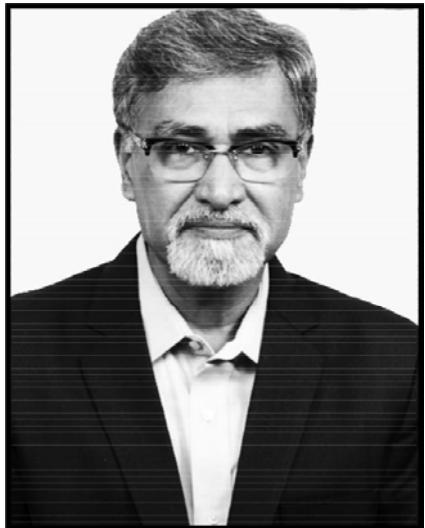
**Mumbai Office :**

**Mr. Jayesh Vasa,  
C-4, 1st Floor, Shreyas Apt.,  
Ashok Road, Near Damodarwadi,  
Kandivali (E), Mumbai - 400101.  
Mobile : +91 9322266714  
Email : [jvasa05@gmail.com](mailto:jvasa05@gmail.com)**

તંત્રી સ્થાને થી....

## પ્રસિદ્ધિની ઝંખના

શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ પુનાતર - મો. ૭૦૨૧૨૦૧૨૮૦



માણસ માત્ર ને પ્રસિદ્ધિ મેળવવાની ઝંખના હોય છે અને તેને માટે તે સતત પ્રયત્નશીલ રહેતા હોય છે. સામી વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓ પર પોતાનો પ્રભાવ પડે - લોકો તેને અહોભાવથી જુવે તેવી ઈચ્છા હોય છે અને તેને માટે ઘણીવાર જાત જાતના ગતકડાઓ કરવામાં આવતા હોય છે.

પ્રસિદ્ધિ મળવી અને પ્રસિદ્ધિ મેળવવા માટે પ્રયત્ન કરવો તેમાં આસમાન જમીનનો ફરક છે. સારા સામાજિક કે કૌદુંબિક કાર્યો કરનારને લોકો સ્વાભાવિક રીતે માન આપે છે - સંન્માન કરે છે. તેમના કાર્યોની કદર કરવામાં આવે છે. આપણો જોઈએ છીએ કે ઘણા લોકો પોતાની જ્ઞાતિ-સમાજ માટે અવિરત કાર્ય કરતા હોય છે. સમાજના સર્વાંગી વિકાસ માટે સતત પ્રયત્નશીલ રહેતા હોય છે. આવી વ્યક્તિઓ બેશક માન પામવાને લાયક હોય છે.

બીજું બાજુ ઘણા લોકો પ્રમાણમાં ઓછી લાયકાત ધરાવતા હોવા છતાં પણ માન મેળવવા માટે પ્રસિદ્ધિ મેળવવા માટે વલખા મારતા જોવા મળે છે. પોતાના નાના કાર્યને પણ ખૂબ મોટું બતાવી તેના ફોટો સોશિયલ મીડિયા પર અપલોડ કરી પોતાની મહત્તમ સ્થાપવાનો પ્રયત્ન કરતા હોય છે. શરૂઆતમાં કદાચ લોકો તેમની વાતોથી અંજાઈને પ્રભાવિત થતા હોય તેવું બને, પરંતુ લાંબે ગાળે લોકોને સત્ય સમજાઈ જતું હોય છે અને અસલી ચહેરો સામે આવી જાય છે.

ઘણીવાર આસપાસની વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવતા ખોટા વખાણ માણસને તેવું માનવા પ્રેરે છે કે તે ખૂબ જ મહત્વની વ્યક્તિ છે અને તેના દ્વારા કરવામાં આવતા કાર્યો બીજી વ્યક્તિ કરી જ ન શકે. ધીરે ધીરે આ વાત દિમાગ પર ચડી જાય છે અને વ્યક્તિનું અભિમાન આસમાને પહોંચી જતું હોય છે. દરેક વ્યક્તિ પાસે એક કે બે ખૂબ જ સારા, અંગત મિત્રો હોવા ખૂબ જ જરૂરી છે. ખુશામત ખોર વર્તુળ કે હાજી હા કરનાર મિત્રો (જેને કાઠીયાવાડી ભાષામાં દરબારી ડાયરો કહેવામાં આવે છે) ખૂબ જ નુકશાનકારક સાબિત થઈ શકે છે. વખાણ અને ખુશામત વચ્ચે ખૂબ જ બારીક ભેદરેખા છે. વખાણ ક્યારે ખુશામત બની જાય છે તેની ખબર પડતી નથી. આવા ખુશામત ખોર લોકો ખોટી વ્યક્તિઓને જરૂર કરતા વધારે પડતા મહાન બતાવવાની કોશિશ કરતા હોય છે અને ઘણી વાર તેમાં સફળ પણ થતા હોય છે.

સારા કાર્યો કરનારની કદર જરૂર થવી જોઈએ, જેથી તેને વધારેમાં વધારે સત્કાર્યો કરવાની પ્રેરણા મળે. જૈન ધર્મમાં આપણો તેને અનુમોદના કહીએ છીએ. આપણાથી કદાચ કોઈ સત્કાર્ય ન થાય પરંતુ સારા કાર્યો કરનારની કદર જરૂર કરવી જોઈએ.

પ્રસિદ્ધિ મેળવવા માટે ખોટી રીતે અપનાવવામાં આવતા શોટકટ અંતે હાસ્યસ્પદ પરિસ્થિતિ સર્જ છે.

## ભાવપૂર્વક શ્રદ્ધાંજલિ



જન્મ :  
તા.: ૨૨-૧૧-૧૯૫૪

અર્થિત શરણા :  
તા.: ૦૪-૦૬-૨૦૨૦

### સ્વ. જુતેન્દ્ર કાંતિલાલ મહેતા જીતુભાઈ (ડ્રેસવાળા) (છોડવડી હાલ મુલુંડ)

અંજલી આપતા હૈયું તૂટે છે, શ્રદ્ધાંજલિ લખતા શાબ્દો ખુટે છે  
કુદરત ના ખજનાને ખોટ પડે ત્યારે, વિધાતા પણ ધરતીના પુષ્પોને ચુંટે છે

વાલના વડલા જેવું આપનું અસ્તિત્વ તો અમારી વચ્ચે નથી  
પરંતુ એ વડલાની શીતળ છાયા સમાન આપના દ્વારા થયેલું જીવન ઘડતર અને  
સંસ્કારોનું સિંચન, સંઘર્ષ પ્રત્યે સકારાત્મક જીવનશૈલી અને સમતાભાવ  
અમારા માટે પથદર્શક પ્રેરણાદારી અને આશીર્વાદૃપુ બની રહે એ જ પ્રાર્થના

:::: પ્રેમાળ પરિવ્યાર ::::  
સ્વ. કાંતિલાલ કપુરયંદ મહેતા પરિવાર

માતા	: મંજુલાભેન કાંતિલાલ મહેતા
ધર્મપત્ની	: માયા જુતેન્દ્ર મહેતા
ભાઈ-ભાભી	: હર્ષા ભરત મહેતા / હિપા પરાગ મહેતા
બુઢેન-બનેવી	: મીના હર્ષદરાય વારીયા / હર્ષા પ્રદીપકુમાર મહેતા / નથના કુમાર ઔથર
પુત્ર-પુત્રવધુ	: ઉર્ભી કેજલ મહેતા / નિકિતા પારસ મહેતા
ભગ્રીજા-ભગ્રીજુ	: ઋખલ, હિરલ, દેવાંશી, હિલોની
ભાણોજ	: વિરલ, વિશાલ, સૂરજ, વિજય, મયુર, ફૂપા, રીટા, નેહા
પૌત્રી-પૌત્ર	: હસ્તી, હિયાંશ

Kayami - Sept.

# યુમકાર તો વમે પણ કરી જ શકો છો - દરેક સમસ્યાનું સમાધાન આમ કરાય...

સંકલન : શ્રી લલિતભાઈ શેડ - ભાયંદર

એક માણસ બેન્કમાં ગયો. પોતાના એકાઉન્ટમાંથી થોડીક રકમ ઉપાડવા માટે સેલ્ફનો ચેક લઈને તે કાઉન્ટર પાસે ઊભો રહ્યો.

એ વખતે કેશિયર થોડે દૂર સ્ટાફના બીજા મિત્રો સાથે ટોળપાં કરવામાં બિઝી હતો. પંદર-વીસ મિનિટ સુધી પેલો માણસ રાહ જોતો રહ્યો. તે મનમાં અકળાઈ રહ્યો હતો. કેશિયર કેવો બિનજવાબદાર છે ! દૂરથી તેને કાઉન્ટર પાસે ઊભેલો આ માણસ દેખાતો હતો છતાં તેને કશી પરવા નહોતી. ડયુટી-અવર્સ દરમ્યાન સ્ટાફ મિત્રો ગખાં મારીને કલાઈન્ટને હેરાન કરે એ નિયમ વિરુદ્ધ હતું.

પેલા માણસનો રોષ વધતો જતો છતાં તે ખામોશ રહ્યો. તેણે વિચારી લીધું કે આ કેશિયર ને અવશ્ય પાઠ ભાણવવો પડશે. એ દિવસે પૈસા લઈને તે કશું જ બોલ્યા વગર ઘરે પાછો આવ્યો. પછી તેણે કેશિયરના નામે બેન્કના સરનામે એક સાદો પત્ર લખ્યો. એ પત્રમાં કોઈ પણ પ્રકારનો રોષ ન આવી જાય એની તેણે ચીવટ રાખી.

તેણે માત્ર એટલું જ લખ્યું હતું, ગઈ કાલે હું મારા સેવિંગ્સ એકાઉન્ટમાંથી રકમ ઉપાડવા બેન્કમાં આવ્યો ત્યારે તમે તમારા સ્ટાફમિત્રો સાથે કશીક અગત્યની ચર્ચામાં મળ્યા હતા. છતાં મને માત્ર પચ્ચીસ મિનિટમાં જ રકમ મળી ગઈ. બીજી કોઈ બેન્કમાં મારે આ કામ કરાવવાનું હોત તો ત્યાંના કેશિયરની બેફિકરાઈ અને બિનજવાબદારપણાને કારણે મારે ઘણ્ણો વધારે સમય કદાચ રાહ જોવી પડી હોત. તમે ચર્ચા અધૂરી મૂકીને આવ્યા અને મને રકમ આપી એમાં તમારી નિષ્ઠા અને સદ્ભાવ મને દેખાયાં. હું તમારો આભાર માનું છું અને તમારી ફરજનિષ્ઠાને બિરદારું છું. પોતાનું નામ, એકાઉન્ટ નંબર વગરે લખ્યાં, પછી પત્ર પોસ્ટ દ્વારા મોકલી આપ્યો.

એકાદ અછવાડિયા પછી આ માણસ બેન્કમાં ગયો ત્યારે પેલો કેશિયર ખૂબ ગળગળો થઈને તેને બેટી પડ્યો, પોતાની બેદરકારી માટે માર્ગી માર્ગી અને ફરીથી કોઈની સાથે એવી બિહેવિયર નહિ કરવાની ખાતરી ઉચ્ચારી.

ગુસ્સે થઈને ગાળો બોલી શકાય, તેનું ઈન્સલ્ટ કરી શકાય, તેને નિયમો અને કાનૂન વિશે મોટા અવાજે વાત કરીને ઉતારી પાડી શકાય, થોડીકવાર માટે પોતાનો રૂઆબ બતાવી શકાય, ત્યાં ઊભેલા અન્ય અજાણ લોકો ઉપર વટ પાડી શકાય; પણ આ બધું કર્યા પછીયે કેશિયરને સુધારી શકાયો ન હોત. કદાચ તે વધુ બેફામ અને બેદરકાર એટલે કે નફફસ થઈ ગયો હોત. પણ

આ સફળ ઉપાય હતો.

આવી જ એક બીજી ઘટના છે. એક મેડમ સાડીઓના મોટા શોરૂમમાંથી એક મૌંઘી સાડી લાવ્યાં, પરંતુ પહેલી જ વખત ધોયા પછી એ સાડી બગડી ગઈ. વેપારીએ આપેલી ગેરન્ટી ખોટી પડી. એ મેડમે પોતાના ડ્રાઇવર સાથે શોરૂમના માલિકને એક પત્ર મોકલ્યો: તમારી દુકાનેથી મેં સાડી ખરીદી હતી. આ સાથે તેનું બિલ પરત મોકલું છું. તમારા શોરૂમના સેલ્સમેન ગેરન્ટી આપી હતી છતાં સાડી બગડી ગઈ છે, પરંતુ બિલ મારી પાસે હોય તાં સુધી મને છેતરાઈ ગયાની ફિલિંગ ડંબ્યા કરે અને બીજું કોઈ જુએ તો તમારા શોરૂમની પ્રતિષ્ઠાને કલંક લાગે. એક સાડી બગડવાથી મને તે બે-ગ્રાન્ડ ડાયરનું જ નુકસાન થયું છે, પણ એટલા જ કારણે તમારા શોરૂમની પ્રતિષ્ઠા ઝંખવાય તો તમને મેઠું નુકસાન થાય. મને હજુયે તમારા સેલ્સમેન પર ભરોસો છે. કદાચ તેણે ભૂલથી મને વધુ પડતી ગેરન્ટી આપી હોય. તમે પ્રામાણિક વેપારી તરીકે વધુ વધુ કામિયાબ થાઓ એવી શુભેચ્છાઓ.

શોરૂમનો માલિક એ પત્ર વાંચીને ગદગદ થઈ ગયો. તેણે એ જ રાતે પોતાના સેલ્સમેન દ્વારા વધુ કીમતી એક નવી સાડી મોકલી આપી, સાથે દિલગીરીના થોડાક શબ્દો પણ

ગુસ્સો કદી ચમત્કાર ન કરી શકે, નમતા જ ચમત્કાર કરી શકે. કોઈ નફફસ માણસની સામે નફફસ થવાનું સરળ છે ખરણ, પણ નફફસ માણસની સામે પણ સજજન બની રહેવાનું અશક્ય તો નથી જ ને ! ગુસ્સે થઈને આપણો આપણી એનર્જી વેસ્ટ કરી છીએ, આપણું બલદ્રેશર વધારી છીએ અને એટલું પછીયે પોઝિટિવ રિઝલ્ટની ગેરન્ટી તો નથી જ મળતી.

કોઈ પણ વાક્યિત્વે પોતાનું અપ્રીસિએશન થાય એ ગમતું જ હોય છે. પોતે ખરાબ અને ખોટા હોવા છતાં ટીકા સાંભળવાની તૈયારી કદી નથી હોતી. કદર કરવામાં કરકસર કરવાની જરૂર નથી. કદર કરીને આપણો કેટલાક ચમત્કારો કરી શકીએ છીએ.

દરેક વખતે ચમત્કાર કરવા ફુદરત પોતે આપણી સમક્ષ હાજર થથી નથી. કેટલાક ચમત્કાર તો માણસ દ્વારા જ કરાવે છે. શક્ય છે કે આપણા હાથે પણ આવો કોઈ ચમત્કાર કરાવવા ઉત્સુક હોય. ચમત્કાર કરવાનું આ સિખ્પલ લોજ્જ માફક આવી જાય તો આવેશની ક્ષણો પણ આપણો આત્મવિશ્વાસથી કહી શકીશું : નો મોખ્યેમ !

વિચારો એવા રાખો કે તમારા વિચાર પર પણ કોઈને વિચારવું પડે. સમુદ્ર બનીને શું ફાયદો, બનવું હોય તો “નાનું તળાવ” બનો ; જ્યાં સિંહ પણ પાણી પીવે તો ગરદન નમાવીને.

## પૂજયશ્રીને શ્રદ્ધાંજલિ



સ્વ. શ્રી પ્રેમચંદભાઈ મુલચંદભાઈ શેઠ  
બાંટવા (સોરઠ) સ્વર્ગવાસ : સંવત ૨૦૧૩ ભાદરવા સુદ - ૧૧

અમારા ઉજ્જવળ ભવિષ્યના તમે પાચા બન્યા  
પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહનના આપ સુકાની બન્યા  
તમારી દીર્ઘદાષ્ટ અને પૂર્તિની ધગાશ બને છે  
અમારા માર્ગદર્શન અને સંરક્ષક !

ધર્મપત્ની : સ્વ. કુસુંબાબેન પ્રેમચંદભાઈ શેઠ

પુત્ર-પુત્રવધુ : સ્વ. મનુભાઈ - મધુભહેન - ભીખુભાઈ - રંજનબેન

પુત્રી-જમાઈ : લાભકુંવરભહેન - મગનલાલ શેઠ, ધીરજભહેન - લલલુભાઈ વસા

ચંદ્રિકાબહેન - હિંમતલાલ ધૂવ

પૌત્ર-પૌત્રવધુ : મિલનભાઈ - સ્વાતિબહેન, નિલેશભાઈ - અલ્પાબહેન, મયુરભાઈ - પલલવીબહેન

પૌત્રી-જમાઈ : જલ્પાબહેન - તિથૈશભાઈ શાહ, અલ્પાબહેન - સુજિતકુમાર શાહ,

ભારતીબહેન - અજયભાઈ દોશી      પ્રપોત્ર : જલજ, રીવા, પ્રચિત

### મનુભાઈ પ્રેમચંદ શેઠ

13/1506 ધ એડ્ર્સ, બી/૪

એલ.બી.એસ. માર્ગ, આર. સીટી મોલની સામે,

ઘાટકોપર (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૮૬

મો.: ૯૮૧૯૧૯૮૫૭૩

Kayami - Sept

## સમાજનું ગૌરવ : ડૉ. સ્વભીલ સંદીપ મહેતા



ડૉ. સ્વભીલ મહેતાએ ઓગાષ ૨૦૨૩ માં NYU થી Data Science માં Ph.D સંપૂર્ણ કર્યું છે. ૨૭ વર્ષની ઉમરે ૪ વર્ષથી ઓછા સમયમાં આ સિદ્ધિ હાંસલ કરનાર થોડા લોકોમાં તે એક છે. તેઓ હવે MIT અને બોસ્ટન યુનિવર્સિટીમાં સંશોધન કરી રહ્યા છે. તેઓ SimPPL.ORG ના સ્થાપક પણ છે, મુખ્યત્વે CSMAP ખાતે,

Oxford TVG અને Integrity Institute ના લોકો સાથે સહયોગ કરે છે. તેમનું સંશોધન મશીન લર્નિંગ અને કારણભૂત અનુમાનના સાધનોનો ઉપયોગ કરીને સામાજિક નેટવર્ક્સ પર અસ્યાસ માહિતીનો મર્યાદિત કરવા સાથે સંબંધિત છે: (૧) નીતિ દરમિયાનગીરીની સાધક અસરોનો અંદાજ (૨) સામગ્રી ભલામણ અલ્ગોરિધમ્સની અસરનું ઓડિટિંગ (૩) પ્રેક્ટિશનરો અને નીતિ નિર્માતાઓ માટે નાગરિક અખંડિતા સાધનોનું નિમાર્ણ તેમણે ટ્રિવટર સિવિક ઇન્ટિગ્રિટી, એડોબ રિસર્ચ સાથે ઇન્ટર્ન કર્યું છે અને CERN ખાતે પાર્ટિકલ ફિલ્ડિસ માટે મશીન લર્નિંગ પર કામ કર્યું છે. તેણે Simppl.org (વાંચો: સિમ્પ્લ પીપલ) ની સ્થાપના કરી, એક સામૂહિક જે Parrot Report જેવા વધુ સારા નાગરિક અખંડિતા સાધનોનું નિર્માણ કરે છે. તેઓએ ઘ સન્કે ટાઇભ્સ. ઈપેન મીડિયા, ડોઈશ વેલે, ધ યેલ ડેઈલી ન્યુઝ, વર્માન્ટ ડિગર અને અન્ય સાથે કામ કર્યું છે જેમકે:

(૧) સામાજિક નેટવર્ક્સ પર તેમના પ્રેક્શનોને વધુ સારી રીતે સમજવા ન્યૂઝલને સમર્થન આપવું. (૨) અવિશ્વાસીય સમાચારના ફેલાવાનો અભ્યાસ કરો અને પ્રભાવની કામગીરીને ઓનલાઈન ઓળખો. SimPPL ને વિકિમીડિયા ફાઉન્ડેશન દ્વારા ભૌતિક રીતે આધારભૂત છે. ડૉ. સ્વભીલ વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન પડા આપે છે અને યુનિકોડ સંશોધન સાથે સહયોગી સંશોધન કરે છે. આ ટીમનો જન્મ પિતૃ સંગઠનમાંથી થયો હતો. તેણે ડીજે યુનિકોડ તરીકે ઓળખાતા અંડરગ્રેડસને ઓપન-સોર્સ ડેવલપમેન્ટ શીખવવા માટે ૨૦૧૭ માં યુનિકોડ રિસર્ચની સહ-સ્થાપના કરી. છેલ્લા ૫ વર્ષની તેમની ઉલ્લેખનીય કારીગારી ની હાઈલાઇટ : ૨૦૨૩ ઇન્ટિગ્રિટી ઇન્સ્ટિટ્યુટના સહ-લેખક GeAI પર જ્ઞાન પોસ્ટ પારદર્શિતા શ્રેષ્ઠ પ્રેક્ટિસડેક મેટાના ક્રીક્રિ-આધારિત અમલીકરણની બાબત પર દેખરેખ બોર્ડને પ્રતિસાદ Google Cloud જ્ઞાન પર ઉલ્લેખ મળ્યો !

AI2Amplify ફેલોશિપ તેમજ તેમની હેકાથોન જીતી ! ઇન્ટિગ્રિટી ઇન્સ્ટિટ્યુટમાં સ્વીકૃત. Google Research Inovator એવોર્ડ મેળવ્યો. અહીં વૈશિષ્ટિકૃત જ્ઞાન પોસ્ટ સાથે Parrot Report ના વિસ્તરણ માટે WikiCred (વિકિમીડિયા) ભંડોળ પ્રાપ્ત થયું ડોઈશ વેલે અકાદમી સ્ટાફ અને ભાગીદારો માટે બહુવિધ વાર્તાલાપ, વર્કશોપનું આયોજન. ૨૦૨૨ ICLR ૨૦૨૩ માં સ્વીકૃત એજન્ટ-આધારિત મોડલ્સ માટે AI પરની અમારી વર્કશોપ ! યુનિકોડ રિસર્ચ સેમિનાર દ્વારા સોશિયલ નેટવર્ક વિશ્લેષણ કરવા માટે ભારત જેવા બહુભાષી દેશોમાંથી અંડરગ્રેડની તાલીમ ML માં સંશોધન સહયોગને વિસ્તૃત કરવા પર NeurIPS ૨૦૨૨ વર્કશોપનું

સહ-આયોજન. તેમના અલ્બા મેટર, કી જે સંઘવી કોલેજ ઓફ એજિનિયરિંગ માં બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝમાં પદ સ્વીકાર્યુ. સામાજિક નેટવર્ક્સ પર ડિસઈન્જેર્સને મર્યાદિત કરવા માટેના સાધનો પર તેમના સંશોધનને અહીં પ્રસ્તુત કરવા આમંત્રિત: MIT Media Lab Misinfo. Village @ DEFCON ૨૦૨૨ Truth And Trust Online Graphika પ્રથમ Stanford Trust ad Safety Research Conference માં ટ્રિવટરના હસ્તક્ષેપની કારણભૂત અસરોનો અભ્યાસ કરવા પર આ કાર્ય પ્રસ્તુત કર્યું. ઓક્સફર્ડ અને CSMAP સાથોનો આ પેપર સામગ્રી રેન્કિંગ પર પ્રભાવ કામગીરીની અસરોનો અભ્યાસ કરે છે અને ICML2022 ખાતે એજન્ટ-આધારિત મોડલ્સ વર્કશોપ માટે AI ખાતે મૌખિક (ટોચના ત/રેફ પેપર્સ) માટે સ્વીકારવામાં આવેલી ભલામણા.

તેમણે ટ્રિવટરમાં ઓટી માહિતીની વહેલી શોધ પર કામ કરતી ટ્રિવટરની સિવિક ઇન્ટિગ્રિટી ટીમમાં ઇન્ટર્ન કર્યું છે. SimPPL પર પ્રારંભિક કાર્ય : મ્રોનેબિલિટિક પ્રોગ્રામ સાથે સોશિયલ નેટવર્ક ઇન્ટરવેન્શનસનું અનુકરણ કરવા માટે પ્રસ્તુતિ માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા: ટ્રિવટરની કોર્ટેક્સ સંસ્થા.

કેસબુકની સંભાવના સંસ્થા તેમને Microsoft ની Azure ML ટીમ સાથે તેટા સાયન્ટિસ્ટ ઇન્ટર્ન બનવાની ઓફર મળી કોવિડ - ૧૯ માટે ક્રમપાર્ટમેન્ટલ મોડલ્સ અને પોલિસી દરમિયાનગીરી દ્વારા નિયંત્રણ પ્રોબપ્રોગ ૨૦૨૧ MIT ખાતે સ્વીકારવામાં આવ્યું. એડોબ રિસર્ચ સાથે વિડિઓ માટે ઓપન ડોમેન ટ્રેન્ડિંગ હેશટેગ ભલામણ ને મલ્ટિમીડિયા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય સિમ્પોસિયમ, ૨૦૨૧ માં સ્વીકારવામાં આવી હતી. ૨૦૧૯-૨૦૨૦ તેBEL લેબમાં મેડિસેન્સર ૨૦૨૦ થી Adobe રિસર્ચમાં તેટા સાયન્સ રિસર્ચ ઇન્ટર્ન હત્યા. IRIS-HEP ફેલોશિપ, ૨૦૧૯ પ્રાપ્ત કરી યુનિકોડ સંશોધન શરૂ કર્યું.

ટેકનોલોજી પર પ્રકશિત થયેલા લેખો માટે ઓપન સોર્સ ફોર યુ (OSFY) મેગેઝિન માટે તેઓએ યોગદાન આચ્યુ મુખ્ય હાઈલાઇટ : પાર્ટિકલ ફિલ્ડિસ અને મશીન લર્નિંગ સંશોધનને આગ વધારતી આંતરરાષ્ટ્રીય સંશોધન લેબમાં યુરોપમાં કામ કર્યું. ૨૦૧૯ માં તેટા સાયન્સમાં પીએચડી પ્રોગ્રામ શરૂ કર્યો એડોબ રિસર્ચ, ટ્રિવટર, સ્લેક ખાતે ઇન્ટર્ન કરેલ એક્સફર્ડ યુનિવર્સિટીમાં મુલાકાતી સંશોધક તરીકે આમંત્રિત પેપર્સ પ્રકાશિત કર્યા અને સ્ટેનફોર્ડ, MIT, Facebook, Twitter અને Google પર વાર્તાલાપ આપવા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા. વિકિમીડિયા ફાઉન્ડેશન, ગૂગલ, એમોઝેન, જર્મનીના સરકાર તરફથી અનુદાન મેળવ્યું. Google DeepMind અને Genentech દ્વારા બંડોળ પુરું પાડવામાં આવેલ AI વિશે સેંકડો વિદ્યાર્થીઓને શીખવવું UK સરકાર અને આગ્રાહી ટેકનોલોજી કંપનીઓ સમક્ષ તેમનું કાર્ય રજૂ કરવા આમંત્રણ. ઓનલાઈન સલામતી સુધારવા અને નકલી સમાચારનો ફોલાવો ઘટાડવા વૈશ્વિક બિનનફાકારક સંસ્થાઓ સાથે કામ કર્યા.

પિતા : સંદિપ કે મહેતા શિક્ષણ : B E કમ્પ્યુટર્સ કાર્ય : HDFC ERGO જનરલ ઇન્સોર્ન્સ સાથે એક્ઝિક્યુટિવ વાઈસ પ્રેસિડેન્ટ માતા : વૈશાલી એસ મહેતા શિક્ષણ : ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ, પ્રમાણિત યોગા અને પ્રાણાયમ શિક્ષક

ભાઈ : હર્ષિત એ મહેતા

શિક્ષણ : B E ઇલેક્ટ્રોનિક્સ

કાર્ય : ટેકનિકલ પ્રોજેક્ટ મેનેજર, મેક્સવેલ એનજ

## શ્રદ્ધાંજલિ

: જન્મ :  
૨૬-૧૦-૧૯૩૬

: સ્વર્ગવાસ :  
૧૦-૦૮-૨૦૦૧



### સ્વ. શ્રી નવીનચંદ્ર ઈશરલાલ શેઠ

જૂનાગઢ નિવાસી - હાલ સાયન

તમે આવ્યા અમારા જીવનમાં, કુલછડી બનીને,  
ધૂપસળી બની સર્વત્ર મહેંકી ઊઠ્યા, યાદ તમારી આવતા આંખલડી છતકાય છે,  
જેઈ તસવીર તમારી, આંસુ ઊભરાય છે, આપનો મિલનસાર અને પરોપકારી સ્વભાવ,  
ઉદારતા, કાર્યકુશળતા, કુટુંબપ્રેમ સદા અમારા હંદયમાં રહેશે.  
સમગ્ર પરિવાર પર આપના આશીર્વાદ કાયમ રહે એજ અભ્યર્થના

માતુશ્રી : સ્વ. મંગળાબેન ઈશરલાલ શેઠ ● પિતાશ્રી : સ્વ. ઈશરલાલ હરખચંદ શેઠ

પત્ની : શ્રીમતી ઉખાબેન નવીનચંદ શેઠ (મુંબઈ)

પુત્ર : તેજસ નવીનચંદ શેઠ ● પુત્રવધૂ : શીતલ તેજસ શેઠ ● પૌત્ર : દર્શ તેજસ શેઠ

પુત્રી-જમાઈ : શીલ્યા - મિલીન્ટ, શીતલ - ગૌતમ ● દોહીત્રી : નિયોતી, અપાર, નિરાલી, નિધિ, કુંજલ

ભાઈ-ભાભી : વસંત - સાધના, ધીરેન - નીતા, યતિન્દ્ર - નીતુ, શૈલેષ - જ્યોતિ, સ્વ. પિયુષ

બહેન-બનેવી : ભાનુમતી ગુણવંતલાલ, હંસા જગદીશભાઈ તેમ જ

સર્વ કુટુંભીજનો તથા મિત્રમંડળની ભાવપૂર્ણ શ્રદ્ધાંજલિ

નિવાસસ્થાન : શ્રી નવીનચંદ ઈશરલાલ શેઠ, ૨૭૨ / ૨૭૩, હિંદ રાજસ્થાન શોપિંગ સેન્ટર,

૧લે માળે, બ્લોક નં. ૧, સાયન હોસ્પિટલની બાજુમાં, સાયન (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦૦૨૨

મો.: ૯૮૯૫૪૮૮૮૮૦ / ૯૮૨૧૩૪૮૯૭૭

શ્રી ઈશરલાલ હરખચંદ શેઠ પરિવાર

Kayami - Sept

# જિન વચ્ચનની તાકાત.

## પૂ.પં. શ્રી ભવ્યસુંદર વિ.મ.સા.ના પ્રવચનના અંશો

### ક્રિયાનું ફળ - ૬ સંસ્કાર

સંકલન : શ્રી મધુકાંતભાઈ ભીમાણી (મુલુંડ)

દસેક દિવસથી એક જ વિષય આપણો વિચાર્યો છે - ભાવ વિનાની ધર્મક્રિયાના લાભ શું? કદાચ તમને એમ લાગે કે આ વ્યાખ્યાન સાંભળવાથી અમને સાક્ષાત્ લાભ શું? અમારા જીવનમાં કોઈ ફેરફાર કરવાની વાત તો આપ કરતા નથી. તેનો જવાબ એ છે કે કેટલીક પ્રેરણાઓ સાક્ષાત અસર કરે કેટલાક પદાર્થો સમજાય, તો સાક્ષાત્ અસર નથી કરતા - તેવું ભલે લાગે, પણ લાંબા ગાળે તેના ઘણા મોટા ફાયદા થઈ શકે છે. ભાવ વિનાની ક્રિયાના લાભ તમને સમજાઈ જશે, તો તમારી ક્રિયા પરની શ્રદ્ધા કદી ડગશે નહીં...ક્રિયાને તમે કદી છોડશો નહીં...કોઈ તમને ફુતક્કથી સમજાવવાનો પ્રયાસ કરે કે 'ક્રિયા નકામી છે', તો તમે જડબાતોડ જવાબ પણ કદાચ આપી શકશો..કોઈ વ્યક્તિ ક્રિયાથી ભષ્ટ થઈ રહી હોય, તો તેને સમજાવીને તમે સ્થિર કરી શકશો... આ બધા ઘણા મોટા લાભ છે.

જેન ક્રિયાનું લાભનું જ્ઞાન નથી, તે પ્રચારથી ભરમાઈને માર્ગભ્રષ્ટ થાય, તેવી શક્યતા છે.

સભા: આપ ક્રિયાના આટલા બધા લાભ બતાવો, તેની અસર એવી ન આવે કે તો પછી ભાવની જરૂર જ નથી?

આપણો દરેક પ્રવચનની શરૂઆત એ વાતથી જ કરી છે કે ભાવ વિનાની ક્રિયા નિષ્ફળ છે-મુખ્ય ફળ મળતું નથી. તોપછી તમે કહ્યું તેવું અર્થઘટન થવાની સંભાવના જ ક્યાં છે?

અને આપણો હજુ શ્લોકનો પૂરો અર્થ કર્યો પણ નથી.

ક્રિયાના લાભ બતાવ્યા પછી, ભાવ ન હોય તો કયું ફળ ન મળે? ભાવ એટલે શું? તે કેવી રીતે લાવવાનો? તે બધી વાત હું કરવાનો જ છું - એ મે કહ્યું જ છે. અત્યારે તો તેની ભૂમિકા જ બાંધી રહ્યો છું. ભાવના માહાત્મ્યને સાંભળીને ક્રિયા છોડી નથી દેવાની...ભાવ ન આવતા હોય, તો હતાશ નથી થઈ જવાનું...તે જ સમજાવી રહ્યો છું.

ક્રિયાનાં બે ફળ આપણે જોયા

- (૧) પાપબંધ અટકે.
- (૨) પુણ્યબંધ થાય.

ક્રિયાથી થતો ગ્રીજો લાભ એ છે કે શુભ સંસ્કાર પડે છે. સંસ્કારનો અર્થ શું? તમને દષ્ટાંતર્થી સમજાવું. દેવસિઅ પ્રતિકમણની વિધિ ઘણાને આવડતી હશે. હું તમને પ્રશ્ન કરું - મુહૂરતિ પછી વાંદળા... વાંદળા પછી શું? તમે તરત પ્રશ્ન કરશો-

કઈ મુહૂરતિ? ગ્રીજા આશ્યકની કે છહા આવશ્યકની? ગ્રીજા આવશ્યકની મુહૂરતિ-વાંદળા પછી ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅં આલોઉં? આવે છે. છહા આવશ્યકની મુહૂરતિ-વાંદળા પછી સામાયિક, ચારુવિસત્થો.. આવે છે.

મારે તમને એ પૂછ્યું છે- પ્રતિકમણ કરતા વખતે વાંદળા આચ્છા પછી એ પ્રશ્ન થાય છે? કે કઈ મુહૂરતિ હતી? ના. સીધું જ આગળનું સૂત્ર આવે છે. એવું કેમ બને છે? તેનું કારણ સંસ્કાર છે.

જેને તેવા સંસ્કાર નથી, વિધિ ગોખીને પ્રતિકમણ કરતો હોય, તેને કદાચ યાદ કરવું પડે કે હવે શું આવશે? જેને અનેક વાર પ્રતિકમણ કર્યું હોવાથી સંસ્કાર છે, તેને યાદ કરવું પડતું નથી.

સિદ્ધા સિદ્ધિ મમ દિસંતુ આ વાક્ય બે સૂત્રમાં આવે છે- લોગસ્સ અને સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં. ચાર થોય કરો, ત્યારે લોગસ્સ સૂત્રમાં તે બોલ્યા પછી સવ્બલોએ અસ્રિંત ચેઈઆણં બોલવાનું હોય છે, સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં માં તે બોલ્યા પછી વેયાવચ્ચગરાણં બોલવાનું હોય છે.

તે વાક્ય બોલ્યા પછી યાદ કરવું પડે? કયા સૂત્રનું વાક્ય બોલ્યો?

ના. સંસ્કારથી સીધું આગળનું સૂત્ર બોલાય છે.

આ વાત એ છે કે ક્રિયાથી સંસ્કાર પડે છે, અને સંસ્કાર ક્રિયાને સરળ બનાવે છે.

ગઈ કાલે વાત આવેલી-સંઘમાં ૨૮૫ વર્ષિતિપ થયેલા. જેમણે વર્ષિતિપ કર્યો હતો, તેમને પૂછ્યો-પહેલા છહુમાં... શરૂઆતના ૪-૫ ઉપવાસમાં સાંજે ભૂખ લાગતી હતી? અશક્તિ લાગતી હતી? જવાબ પ્રાય: હા માં હશે. કદાચ માથું-પગ દુઃખ્યા હશે... કો'કને પારણું કરવાનો વિચાર પણ આવી ગયો હશે. મહિનો થઈ ગયા પછી શું હતું? તે પૂછશો, તો પ્રાય: જવાબ એ હશે કે પછી ઉપવાસ સહજ થઈ ગયેલો. ખાવાનું પણ યાદ ન આવે... બરાબર?

તેનું કારણ શું? ૧ મહિના સુધી કરેલા ઉપવાસે સંસ્કાર ઊભા કર્યા, (અથવા ખાવાના સંસ્કાર ઘટાડ્યા) જેનાથી આગળના ઉપવાસ સરળ બની ગયા.

વ્યાખ્યાનમાં સામાયિક કરવાની પ્રેરણા કરી, ત્યારે ઘણાની વાત હતી-કપડા બદલવાની આણસ છે. તેમને જ પૂછો-પૂજા કરવા માટે કપડા બદલવાની આણસ આવે છે? નહીં કેમ નહીં?

કારણકે તેના સંસ્કાર છે. નાનપણાથી એ સંસ્કાર છે કે સ્નાન કરો, એટલે પૂજાનાં કપડાં પહેરવા.

એક વાર સંસ્કાર પડે, પછી તે આરાધના માટે વિશિષ્ટ પુરુષાર્થ નથી કરવો પડતો. સામાન્ય પુરુષાર્થથી તે આરાધના થઈ જાય છે.

વ્યાખ્યાનનો સમય આપણે ૭.૩૦ ને બદલે ૮.૩૦ કર્યો. કેટલાક લોકોને શરૂઆતમાં એડજસ્ટ કરવું અધરું લાગ્યું હશે. પણ થોડા દિવસો જાય, પછી સરળ બની જાય છે. કેમ? સંસ્કાર બદલાઈ જાય છે.

કિયાથી પાપબંધ અટકે, પુષ્યબંધ થાય-એ નાનું ફળ છે. કિયાથી સંસ્કાર પડે છે- એ બહુ મોટું ફળ છે. કારણકે એ સંસ્કાર કિયાને ખેચી લાવે છે, ટકાવે છે, સરળ બનાવે છે... જે આગળ જતાં ભાવને લાવવાનું કારણ બને છે.

તમારો દિકરો સ્લેજ મોટો થાય-૨/૩ વર્ષનો થાય, એટલે તમે પ્રભુની પૂજા કરાવતા હશો. તેનામાં શું ભાવ હોઈ શકે? પ્રાય: કાંઈ નહીં. તેને ભગવાન એટલે શું? તે ખબર નથી હોતી. તમારા શીખવાડવાથી તે ભગવાન નામ જાણો છે-બોલે છે. પૂજા શા માટે કરવાની? તેની તેને ખબર નથી હોતી. તમારા પ્રયોગના વિશ્વાસથી-લાગણીથી તમે કહો તેમ કરે છે. ભાવ તો કાંઈ હોતો નથી. તો શા માટે પૂજા કરવો છો?

સભા: સંસ્કાર પડે.

તેનાથી શો લાભ થાય? એ જ કે મોટો થયા પછી પૂજા કરવાની આપણસ નહીં આવે.. રોજ કરતો રહેશે. એમ કરતાં ભગવાનને ઓળખશો, પૂજા શા માટે કરવાની? તે સમજશો... એ રીતે ભાવ પેદા થશે.

જેને બાળપણથી પૂજાના સંસ્કાર નથી, એને મોટા થયા પછી પૂજા કરવાનું મન નહીં થાય... પૂજા કરશે જ નહીં, તો ભાવ ક્યાંથી જાગશે?

તમે પણ બાળક જેવા નથી? કદાચ સમજણ ન હોય, તો પણ સંસ્કાર પાડવા માટે કિયા કરવાની છે.

ધર્મક્ષેત્રમાં બાળ કોને કહેવાય? જેની સમજણ વિકસિત નથી થઈ, તે ભધાને બાળ કહેવાય છે - ઉંમર ભલે ગમે તે હોય.

કિયાના સંસ્કાર પણ શું લાભ કરાવે?

શાસ્ત્રમાં વલ્લચચીરીનું દૃષ્ટાંત છે. ગઈકાલે જે પ્રસન્નચંદ્ર રાજર્ષિની વાત કરેલી તેના નાના ભાઈ હતા. તેમના માતા-પિતાએ તાપસ દીક્ષા લીધેલી. જગલમાં-આશ્રમમાં જ તેમનો જન્મ થયેલો. ત્યાં જ મોટા થયેલા. વલ્લચ એટલે ઝાડની છાલ. તેના વસ્ત્રો પહેરતા હોવાથી જ વલ્લચચીરી એવું નામ પડેલું. માતા-પિતાના મૃત્યુ પછી પ્રસન્નચંદ્ર તેમને નગરમાં લઈ આળ્યા, ચુવરાજ બનાવ્યા. તે પછી એક વાર જંગલમાં ગયા, ત્યારે ત્યાં

પોતાની ઝૂંપડી જોઈ. બાળપણ યાદ આવ્યું. ઝૂંપડીમાં જે વાસણો હતા, તેના પર એક લાગણી હતી. તેને કપડાથી તેના પરની ધૂળ સાફ કરવા માંડયા.

એમ કરતાં કરતાં તેમને થયું-મેં આવું કચાંક કર્યું છે... તેમાંથી જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું. પૂર્વભવમાં સાધુ હતા પડિલેહણ કરતા હતા... એ યાદ આવ્યું. શુભ અધ્યવસાયોની ધારા ચાલી, અને કેવળજ્ઞાન પામી ગયા!

પડિલેહણની કિયાના સંસ્કારે તેમને કેવળજ્ઞાન સુધી પહોંચાડ્યા!

સભા: પૂર્વભવમાં આરાધના કરી તો પણ ન થયું, અને આ ભવમાં આટલી વારમાં થઈ ગયું?

તમે એવો પ્રશ્ન કરો કે પચ્ચીસમાં ભવે ભગવાને એક લાખ વર્ષ સુધી માસક્ષમણ કર્યા, તો પણ કેવળજ્ઞાન ન થયું...અને સત્યાવીસમાં ભવે સાડાબાર વર્ષના તપથી થઈ ગયું? તો શો જવાબ આપવાનો? જીવ જ્યારે આંતરિક વીર્ય ફોરવે છે, અધ્યવસાયોને ચડાવે છે. ત્યારે કેવળજ્ઞાન થાય છે. એવું વીર્ય પૂર્વ ભવમાં નહીં ફોરવ્યું હોય, તેથી કેવળજ્ઞાન ન થયું. આ ભવમાં ફોરવ્યું, તે થયું

સભા : આ ભવમાં કેમ ફોરવ્યું?

મેં તેમને જણાવેલું કે પુરુષાર્થનું કારણ નથી હોતું. આ હાથ મેં ઉંચો કર્યો, તેનું કારણ શું? મારે કરવો હતો, એટલે મેં કર્યો. તેનું કોઈ કારણ ન હોય. તેમ, જીવ સ્વયં પુરુષાર્થ કરે છે, તેનું કોઈ કારણ નથી હોતું.

સભા : તેમાં પુષ્ય કામ ન કરે?

જરાય નહીં. પુષ્ય ધર્મની સામગ્રી આપી શકે, ધર્મ કરાવે નહીં. ધર્મ કરવાનો આપણે પોતે હોય છે - એ વાત મેં તેમને વિસ્તારથી કરી જ છે.

સભા : પૂર્વભવનો પુરુષાર્થ કામ ન કરે?

તે સંસ્કાર દ્વારા જ કરે. તેની વાત તો હું કરી જ રહ્યો છું. સંસ્કારો બીજ બને છે, પછી આપણે પુરુષાર્થ કરવાનો હોય છે- એ વાત મેં કરેલી હતી જ. આપણી વાત સંસ્કારીથી થતા લાભની ચાલે છે. નાગકેતુની કથા પર્યુષણમાં તમે સાંભળો છો. તાજા જન્મેલા-ઘોડિયામાં રહેલાં બાળકને અહુમ કરવાનું મન કેમ થયું?

આગલા ભવમાં અહુમ કરવાની ભાવનામાં મૃત્યુ થયેલું. આ ભવમાં અહુમ શબ્દ સાંભળતા એ સંસ્કારો જાગ્રત થયા અને અહુમ ઝુકાવી દીધો. તેના નિભિતે રાજા પણ પ્રતિબોધ પાણ્યો અને આગળ જતાં એ જ ભવમાં કેવળજ્ઞાન થયું.

અહુમ શબ્દના સંસ્કારે કેટલું કામ કર્યું?

સમરી વિધારની કથા તમે સાંભળો છો. મરતી એવી સમરીને મુનિ ભગવંતે નવકાર સંભળાવ્યો. પછીના ભવમાં શ્રીલંકાની

રાજકુમારી થઈ. રાજસભામાં ભારતથી આવેલા શોઠને છીંક આવતા નમો અરિહંતાણં બોલ્યા. એ સાંભળતા જ પૂર્વ ભવના સંસ્કાર જગત થયા, પ્રતિબોધ પામી

સભા : એક વાર સાંભળવાથી આટલા સંસ્કાર પડે ?

મુનિ ભગવંતે વારંવાર સંભળાવ્યો હોય-તે સંભવિત છે જ. અને અનેક વારની કિયાથી જેમ સંસ્કાર પડે, તેમ એક જ વારની તીવ્ર ઉપયોગ પૂર્વકની કિયાથી પણ સંસ્કાર પડે છે. હું તમને પૂછું - કોઈજ ચીજ, કોઈક થણે એક જ વાર ખાદી હોય, છતાં યાદ રહી જાય-તેવું બને ?

સભા : હા. દાઢે વળળી હોય, તો બને.

અર્થાત તમાં તીવ્ર ઉપયોગ હતો, તો યાદ રહી જાય. સમરીએ નવકાર સાંભળવામાં ઉપયોગ દ્રઢ રાખ્યો હશે-તેથી જ સંસ્કાર પડી ગયા.

સભા : અત્યારના કાળે કેમ કોઈને આવા સંસ્કાર જગત નથી થતા ?

કોઈને નથી થતાં - તેવું કોણે કહ્યું ? ઘણાંને થતા હોય છે. જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું હોય, તેવા ઘણા કિસ્સા નોંધાયેલા છે.

સભા : અમને જગત નથી થતા.

તમે તેવા ઉપયોગપૂર્વક આરાધના નહીં કરી હોય - સંસ્કાર નહીં પાડ્યા હોય - તેવું સંભવિત છે.

આ હુંડા અવસર્પિણીમાં પાંચમાં આરામાં વિરાધક જીવો જ મોટે ભાગે જન્મ પામે છે. આરાધના સારી કરી હોય, તે તો મહાવિદેહમાં જ જન્મે. અને વ્યક્તત્વપે યાદ ન આવતું હોય છતાં, અવ્યક્તત્વપે સંસ્કારો કામ કરતાં હોય - તેવું બને છે જ. મન એક યુવાન મળેલો. સંગીતમાં જેને કીબોર્ડ કહેવાય છે, તે વગાડતો હતો. આમ તો એ વગાડતા શીખવું પડે. પણ એને કુદરતી જ આવડી ગયેલું - કોઈ પદ્ધતિસરનાં શિક્ષણ વિના જ ! બની શકે - પૂર્વ ભવમાં હાર્મોનિયમ આવડતું હોય, તેના સંસ્કાર જગત થયાં હોય !

મુનિએ એક શ્રાવક છે. તેમને જાતિ સ્મરણ જ્ઞાન થયેલું છે. પૂર્વ ભવમાં કૂકડો હતો. કસાઈને ત્યાં મરવા માટે રાખેલો. ઘરાક આવતાં કસાઈએ ડોક મરડી. ત્યારે જ રસ્તા પરથી જતાં સાધુ ભગવંતનાં દર્શન થયા. એના પ્રભાવે શ્રાવક કુળમાં જન્મ મળ્યો !

સભા : અમે રોજ દર્શન કરીએ છીએ. અમને તો કંઈ લાભ થતો નથી. લાભ નથી થતો-એમ તમે શી રીતે નક્કી કર્યું ? આ મુલુંડમાં ઝવેર રોડમાં મારા ગુરુદેવ પાસે એક યુવાન આવેલ. ફરિયાદ કરી-આટલો બધો ધર્મ કરું દ્ધું - કંઈ લાભ થતો નથી. ગુરુદેવ કહ્યું - હમણાં જ વાસુપૂર્જ્ય સ્વામી ભગવાન પાસે જઈને પ્રાર્થના કર મેં આ ભવમાં જેટલો ધર્મ કર્યો છે, તેનું ફળ હમણાં

ને હમણાં મળો... અને જેટલાં પાપ કર્યા છે, તેનું ફળ પણ હમણાં ને હમણાં મળો.... પેલો યુવાન કહે - પાનું ફળ નથી જોઈતું. ગુરુદેવ કહ્યું - આટલાં બધાં પાપ કર્યા છે, છતાં તેનું કોઈ ફળ નથી મળતું; તે શેનો પ્રભાવ છે ? મારે એ કહેવું છે-પાપો કદાચ એવા કર્યા છે કે ઘરની બહાર નીકળ્યા પછી હેમખેમ પાછા ન આવીએ. આવીએ છીએ, તે ધર્મનું જ ફળ છે. મોટાભાગની પ્રજા દુઃખી છે, તમે સાધન સંપત્ત છો; તે શેનું ફળ છે ? અરે ! અત્યંત દુર્લભ એવાં જિનવચનો સાંભળવા મળે છે, તે શેનું ફળ છે ? હું તમને કહીશ - આ જગતમાં કિમતીમાં કિમતી કોઈ ચીજ હોય, તો જિનવચન છે. આ ભવમાં સમાધિ પરભવમાં સદ્ગતિ અને મોક્ષ -આ બધું આપવાની તાકાત માત્ર જિનવચનમાં છે. તેનાથી વધુ કિમતી ચીજ આ જગતમાં કોઈ નથી. સંસ્કારના લાભ શાસ્ત્રમાં જણાવ્યા છે. શેઠનો દિકરો નાસ્તિક હતો - દર્શન કરવા પણ ન જાય.

અનિશ્ચાએ પણ દર્શન થાય, તે માટે શેઠે ઘરની બારસાખ પર પરમાત્માની પ્રતિમા મૂકાવી. પૂર્વના કાળે ઘરના દરવાજા નીચા રહેતા. અંદર જવા માટે નમીને જવું પડે. ત્યારે સામે રહેલ પ્રતિમાનાં દર્શન થઈ જાય. નાસ્તિકતાના કારણે દિકરી મરીને માછલા તરીકે ઉત્પત્ત થયો. ત્યાં પ્રતિમાના આકરનું માછલું જોવાથી જાતિસ્મરણજ્ઞાન થઈ ગયું - પ્રતિબોધ પામી ગયો ! તમારા પણ સંસ્કારો કામ કરે જ છે. તમે રસ્તામાં જતા હો, અને મહાત્મા દેખાય; તો હાથ જોડાઈ જ જતા હશે. હાથમાં બેગ હશે, તો પણ માથું નમી જતું હશે. એ શેનાથી થાય છે ? નાનપણાથી મળેલા સંસ્કારો જ એ કામ કરાવે છે. તેના માટે કોઈ વિશેષ પુરૂષાર્થ કરવો નથી પડતો. સાધુને સપનાં આવે ? આવી શકે. પૂ.કલાપૂર્ણસૂ.મ. ના પુસ્તકમાં હમણાં વાચ્યું - તેમને સપનું આવ્યું - ચારે બાજુ નિગોદ છે. તેમાં વચ્ચે જે જીવરહિત જાયા હતી, ત્યાં જ તેમણે પગ મૂક્યો. સપનામાં પણ આવું કોણ કરાવે ? જીવદ્યાના સંસ્કાર જ ! પૂ.ભુવનભાનુ સૂ.મ.સા, કાળધર્મ પાખ્યા, તેની થોડી મિનિટો પૂર્વ જ દર્શન કરવા ગયેલા પૂ. અમરગુપ્ત સૂ.મ.સા. એ લખ્યું છે. તેમણે જોયું કે એ અવસ્થામાં પણ પડખું ફેરવતાં પૂર્વ તેમણે રજોહરણાથી પીઠ અને સંથારો પૂંજ્યો. કિયાનું આ પ્રયોગ ફળ છે - સંસ્કાર જે કિયાને સરળ બનાવે છે. કિયાથી થતા પુણ્યબંધની વાત કરેલી. પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચરિત્ર જાણો છો. પાર્શ્વજ્ઞકુમારે નાગને નવકાર સંભળાવ્યો. નાગને શું ભાવ હશે ? તેને નમો અરિહંતાણં શબ્દોના અર્થની બબર નથી. અરિહંત એટલે શું ? તે બબર નથી. સામે રહેલ વ્યક્તિને ઓળખાતો નથી.

માત્ર આ લોકો મારા હિત માટે કાંઈક સંભળાવે છે.. એવો ભાવ હશે. તેવા ભાવપૂર્વકની શ્રવણાની કિયાએ પણ તેને નાગકુમારના ઈન્દ્ર તરીકે ગોઠવી દીધો. નાનકડી કિયાની પમ કેવી પ્રયોગ તાકાત છે !

## શ્રદ્ધાંજલી



### માતુશ્રી ચંદનબહેન મનસુખલાલ પારેખ

અરિહંતશરણ : ૩૦-૦૬-૨૦૧૮

અમારા પૂ. માતુશ્રી ચંદનબહેન મનસુખલાલ પારેખ આકોલાવાળા હાલ દિલ્હી ૮૭ વર્ષની જેફ વયે ૪ પેટી જેઈ અરિહંત શરણ પામેલ છે. અમારા પૂ. માતુશ્રી સાલસ સ્વભાવી, ધર્મ અને કુટુંબપ્રેમી દિલ્હીમાં રહેઠાણ હોવાથી વિવિધ સમાજના જૈન પરિવારો જેવા કે મારવાડી, ગુજરાતી, પંઝબી, તેરાપંથી, દેરાવાસી, સ્થાનકવાસી વગેરે બધા સાથે ખૂબ જ હળીમળી રહેતા, પોતાના આનંદી અને નિખાલસ સ્વભાવથી જ્યાતનામ હતાં.

પોતે ખૂબ જ ધાર્મિક સ્વભાવ, નવકાર મંગનો જાપ, સમુદ્દ્ર સામાયિક અનેક અનુષ્ઠાનો કરાવી નવકારમંત્રનું સ્મરણ કરતા ૩૦-૦૬-૨૦૧૮નાં રોજ સમાધિપૂર્વક અરિહંતશરણ પામેલ. અમારા સૌનું જતનપૂર્વક ઉછેર કરી સંસ્કારોનું સિંચન કરી ધૂપસળી જેવું જીવન જીવી ગયા.

અમારા પૂજ્ય માતુશ્રીનો આત્મા જ્યાં હોય ત્યાં ચિરશાંતિ પામે એ જ પરમકૃપાળું પરમાત્મા પાસે પ્રાર્થના

**પુત્ર-પુત્રવધૂ** : ટિલીપ-શેતા, રોહિત-લીના

**દીકરી-જમાઈ** : નીલમબહેન અશોકકુમાર ભણશાલી, હર્ષબેન સમીરકુમાર ઓધવાણી

**પૌત્ર-પૌત્રવધૂ** : સાગર-આયશા (ચંચલ), ઉત્સવ-માહી (માધવી)

**પૌત્રી-જમાઈ** : ખુશ્ભુ-કૃષાળ, નિધિ-ગૌરવ ● પ્રપૌત્ર : શ્રેય ● દોહિત્ર : હર્ષ, કિંજલ, જીલ

**દોહિત્રવધૂ** : ધૂવી ● દોહિત્ર જમાઈ : કરણકુમાર લેખરાજાની, પારસ્કુમાર વસા ● દોહિત્ર પુત્રી : પ્રાંસી, નાયરા

**ભાઈઓ** : સ્વ. મનસુખલાલ, સ્વ. ચુનિલાલ, સ્વ. પ્રવીણાંદ્ર, સ્વ. વિનોદરાય તેમજ  
શ્રી કિરણાભાઈ તારાચંદ દોશી (રાણપુર - ભેંસાણ)

**બહેનો** : સ્વ. જશવંતીબહેન શાંતિલાલ શાહ (થાણાટેવડી - અહમદનગર),  
ગં. સ્વ. દમયંતીબહેન નગીનદાસ સંઘવી (જૂનાગઢ - બોરીવલી),  
સ્વ. કરુણાબહેન વિજયભાઈ સંઘવી (ધોરાજી - બોરીવલી), કનકબહેન રમેશચંદ વોરા (છત્રાસા - અમદાવાદ)

તેમજ

લી. શ્રી મનસુખલાલ મૂળજીભાઈ પારેખ પરિવાર (વડાલ / આકોલા / દિલ્હી)

Kayami - Sept

## આચાર્ય વિજય ઉદ્યરત્ન સૂર્ય મ.સા બહેને જ્યારે ભાઈ પાસે દેરાસર માંગયું...

આ જિનાલય જોવા આજે પણ દેશ - વિદેશથી શ્રદ્ધાળુઓ આવે છે.... આચાર્યવિજય ઉદ્યરત્ન સૂર્ય મ.સા.

અમદાવાદની એક સાંકડી શેરીના બેય કંઠે ઊભેલા મકાનોની બારીઓને આંખો ઊગેલી સાબરમતીના જળ બે પળ થંભીને પુલ ઉપરથી પસાર થતાં ગાડાંઓની હારને જોઈ રહેલા. નગરશોઠ પ્રેમાભાઈની બહેનનાં લગ્ન લેવાણાં હતાં. લોક એને ઊજમફઈ તરીકે જ ઓઝખતું. એકની એક લાડકી બહેનનાં લગ્ન હોય ને વળી, બાપની ગેરહાજરીમાં હોય ને ભાઈ નગરશોઠ ને પારાવાર સંપત્તિનો માલિક હોય તો બાકી શું રહે? કરિયાવરમાં ભાઈએ બજાર ખરીદી લીધેલું. ૫૦૦ ગાડાંની હાર મંડાઈ. આંખું ગામ હલકે ચડયું. બજારોમાં પાખી પળાઈ. લગ્નમાં સૌ આચાર્યાં. માથા એટલી મંડાણી ને બે પગવાળા હતા એના મોઢે એક વાત આને કહેવાય ભાઈ-બહેનનો પ્રેમ. વીરો એની પસલી ભરે છે: બહેન એના ભાઈને ફરિયાદ કરે છે. દોમ દોમ સાથ્યબીમાં લાગે અંધેરું સપનું બનીને એને સાદ કરે દેરું. આંખમાંથી આંસુ ખરે છે... ખરે છે. બહેન એના ભાઈને ફરિયાદ કરે છે. આંખું ગામ જ્યારે ઉત્સવમાં ઘેલું બનેલું ત્યારે વહાલી બહેન ઉદાસ આંખોમાં અંજ્ઞાઓ આંઝ્ઞાને કેમ બેઠી છે? એનાં મનને આટલી સંપત્તિમાં પણ ચેન નથી. કોણ એને સાદ કરે છે? ભાઈએ તો કેવાં ને કેટલાં અછોવાણાં કર્યા છે? સોના-ચાંદીથી બેની વોળાવી, ભાઈના પ્રેમે દુનિયા ડોલાવી. કોણ કહે, હિકરી તો પારકી થાપણ? કરિયાવર જોઈ ગામ ભીની કરે પાંપણ. તોય એ ઉદાસી ધરે છે... ધરે છે... બેન એના ભાઈને ફરિયાદ કરે છે. ભાઈ સમજતો હતો કે પિતાની ગેરહયાતીમાં બહેનને ઓછું ન આવવું જોઈએ, પણ આ શું? આટલું કર્યા પછી પણ બહેનની આંખોમાં આનંદ નહીં? શું ઓછું પડયું? ભાઈએ ઊજમને ભીના અવાજે પૂછી જ લીધું, બહેન! શું ઓછું આવ્યું તને? તારા ચહેરા પરની ખુશાલી જોવા જંખું છું... શું જોઈએ તને? બહેન જવાબ આપ્યો, વીરા ઓ વીરા...થાઓ ગંભીરા હીરા જડી ઓછાણી અંતે તો લીરા...સંસારી સુખ જોઈ ભીતર થવાય છે. શરૂંજ્ય ધામમાં દેરી દેખાય છે. આંખ એને અંતર ઠરે છે... ઠરે છે... બહેન એના ભાઈને ફરિયાદ કરે છે. મારાભાઈ, તે એટલું આંખું છે. તારા પ્રેમ સામે કોઈ પ્રશ્નાર્થ ન હોય, પણ તું તો સમજદાર છે. તે જે આંખું છે. જેટલું આંખું છે. એમાં મારો ને તારો સંસાર જ વધવાનો ભાઈ! ખરેખર તને મારા પર ખૂબ પ્રેમ હોય તો સોરઠ દેશમાં સિદ્ધાચલ ગિરિરાજની ટોચે એક નાનકડી દેરી, એક નાના, પણ મારા પોતાના હોય તેવા ભગવાન આપ! અનંતા આત્માઓએ ત્યાં જઈને અજન્મા બનવાના મારગ ગોતી લીધા છે. અક્ષય-અવ્યાબાધ ને અનંત સુખનાં અરમાન પૂરા કર્યા છે. ભાઈ, સંસારવૃદ્ધિ નહીં, સંસારાદ્યાસ થાય એવું આ ૫૦૦ ગાડામાં શું છે? ભાઈને પણ બહેનની સાથે કરેલી શરૂંજ્યની યાત્રા યાદ આવી ગઈ. ભાઈને બહેનનો પરમાત્મા પ્રેમ સમજાયો ને પછી કેવું અનુભો સર્જન થયું એ ઈતિહાસને ખબર છે. બહેનાએ માંગી...નાનકડી દેરી: ભાઈ બંધાવે મંદિર સોનેરી. ભાઈ એને બહેન તણો પ્રેમની નંદીશર ટૂક થઈ ઊજમ ફેલાની ઉદયને પાવન કરે છે... કરે છે.... બેન એના ભાઈને ફરિયાદ કરે છે. ભાઈએ શરૂંજ્ય ગિરિરાજ પર શિલ્પીઓના ટાંકણાનું સંગીત રેલાયું. દાદાની ટૂકને મન ભરીને માણી શકાય તેવા સ્થાને નંદીશર દ્વીપની રચના કરી. અદ્ભૂત, મનોહર જેવા શંદો વામણાં લાગે તેવા જિનાલયનું સર્જન થયું. જે જોઈ અમદાવાદ ઘેલું બનેલું. હવે આ દેવાલય જોઈને દુનિયા પાગલ બને છે. આ ટૂક આજેય ભાઈ-બહેનનાં પ્રેમની સાક્ષી બનીને શ્રેષ્ઠ પ્રેમ તો ભગવાનનો જ હોય તેની ગવાહી પૂરે છે. એનું સરનામું છે ઊજમફઈની ટૂક મુ.પો. શરૂંજ્ય ગિરિરાજ! ધર્મદર્શન ઋષણાનુંબંધ

॥ શ્રી શંખેશ્વર પાર્વતીનાથાય નમઃ ॥

## ગાય અને ભેંસનું શુદ્ધ ધી



સ્વાદ લિજજતદાર - સુગંધ ખુરબુદ્ધાર

એક વાર ખાશો તો માંગશો વારંવાર

વિરમગામના પ્રભ્યાત જૈન દુંધાલયનું  
શુદ્ધ ધી હવે મળશે મુંબઈમાં તમારા ઘર આંગણે

એક કિલો, પાંચ કિલો અને પંદર કિલોમાં ઉપલબ્ધ

હોલસેલ અને રિટેલમાં ઉપલબ્ધ

કૂરાલ: ૭૨૨૧૦૭૨૧૦૭



## ૩૦મી પુણ્યતિથિએ શ્રદ્ધાંજલિ

જન્માન્ન:  
તા. ૦૧-૦૭-૧૯૧૮

સ્વર્ગવાસાન્ન:  
તા. ૧૫-૦૬-૧૯૯૧



### પૂજ્ય પિતાશ્રી વ્રજલાલ બેચરદાસ મહેતા - (વડાલગાળા)

દેહ આથમે છે પણ... દેહમાં જ દિવ્ય શાંતિ અને હેત ભર્યા હોય એનો કદી અંત થતો નથી.

વહેલી પ્રભાતે પંખીઓનું સંગીત અમને જગાડે છે ત્યારે આપનું સ્મરણ થાય છે.

મનને પવિત્ર અને આનંદવિભોર કરતો મંદિરનો ઘંટનાદ આપની હાજરીનો અહેસાસ કરાવે છે.

જુદા જુદા સ્વરૂપે આપ હંમેશાં અમારી સાથે જ છો તો પછી કેમ કહેવાય કે  
આપણી વર્ષે અંતર પડી ગયું? આપ રહેશો નિત્ય અમારા સ્મરણામાં

### મુક્તાબહેન વ્રજલાલ મહેતા પરિવાર

પુત્ર-પુત્રવધૂ : જ્યંત - શોભના, ઈન્દ્રુમતિ હરિકિશન મહેતા

પુત્રી : હેમલતા શશીકાન્ત પારેખ ● પૌત્ર : દિવ્યેશ ● પૌત્રવધૂ : દીપ્તિ

પૌત્રી : ભાવના નિમેષકુમાર શાહ ● પૌત્રીઓ : એકતા થીરાગ વેજાણી, તૃપ્તિ, હેતલ ● દોહીતા : પૂજન

પ્રપૌત્ર : ધૂવ, ધૈર્ય ● પ્રપૌત્રી : જ્યા, રિયા

### જ્યંત વી. મહેતા

૬૦૧/૬૦૨, સાંઈ દર્શન, એ-વીંગ, મનુભાઈ પી.વેદ માર્ગ, તિલક રોડ,  
દિનેશ ભુવન દેરાસરની સામે, ઘાટકોપર (ઈસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૭૭.

મો.: ૯૮૨૦૦૨૫૬૭૪ / ૯૮૧૯૯૭૧૨૧૩

૯૮૨૦૩૫૨૮૨૯ / ૯૮૨૦૮૨૫૬૭૪

ફોન : ૦૨૨-૨૨૪૦૦૨૪૦



## શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ, મુંબઈ

શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ-કાર્યાલય

પ્રાગજુ પૃદ્ધાવન સોસાયટી, રમ નં. ૪૩, ૩૪ માર્ગ, ૨૦/૨૪, જુની હનુમાન ગલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.

Trust Regd. No. A-3412 Bombay

### ઘર ગૃહસ્થી પ્રકલ્પ યોજના - ૨૦૨૩

અરજદારનું નામ \_\_\_\_\_ મૂળવતન \_\_\_\_\_ હાલ \_\_\_\_\_

અરજદારનો મોબાઇલ નંબર : \_\_\_\_\_

કુટુંબના કુલ સભ્યોની સંખ્યા \_\_\_\_\_ કમાતા સભ્યોની સંખ્યા \_\_\_\_\_ કુટુંબની કુલ વાર્ષિક આવક રૂ. \_\_\_\_\_

અરજદારનો વ્યવસાય તથા સરનામું \_\_\_\_\_

ફોન / મોબાઇલ નં. \_\_\_\_\_  
સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જેન સમાજના આર્થિક જરૂરિયાતમંડ કુટુંબીઓને ગત રઘ વખોથી આપણી આ સંરથા દર વર્ષે ઘર ઉપયોગી વસ્તુનું રાહતના દરે વિતરણ કરે છે, આ યોજના હેઠળ આ વર્ષે ટોયેલ નેપકીન (૨ ટોયેલ, ૨ મોટા નેપકીન, ૨ નાના નેપકીન નો ૧ સેટ)નું વિતરણ રૂપીયા ૨૫૦/- ના રાહત દરે કરવાનું નકલી કરેલ છે જેની MRP રૂપીયા ૧૫૦૦/- છે. આ યોજનાનો લાલ લેપા ઈચ્છા કુટુંબોએ આ શેર્ખની કોપી કાઢી, સંપૂર્ણ વિગત ભરી સાથે રૂપીયા ૨૫૦/- કક્ષ શુભેચ્છક મંડળની ઓઝીસે શનિવાર, તા. ૧૪-૧૦-૨૦૨૩ (કક્ષ ૧ દિવસ) ના રોજ સાંજે ૪ થી કના સમયે બટયાના રહેશે. વિતરણ શનિવાર, તા. ૨૧-૧૦-૨૦૨૩ના રોજ સાંજે ૪ થી કના સમયે ફક્ત શુભેચ્છક મંડળની ઓઝીસેથી કરવામાં આવશે. આ ફોર્મ શુભેચ્છક મંડળની ઓઝીસેથી પણ મળશે.

અરજદાર તરફથી ટોયેલ-નેપકીન સેટ-૧ માટે રૂ. ૨૫૦/- (અકે બસો પચાસ પૂરા) રોકડા મળેલ છે.

અરજી નં. \_\_\_\_\_ તારીખ \_\_\_\_\_ પૈસા લેનારની સહી \_\_\_\_\_

### અરજદાર માટે

ફોન : ૦૨૨-૨૨૪૦૦૨૪૦

## શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ, મુંબઈ

### ઘર ગૃહસ્થી પ્રકલ્પ યોજના - ૨૦૨૩

અરજી નં. \_\_\_\_\_ તારીખ \_\_\_\_\_

અરજદારનું નામ \_\_\_\_\_ મૂળવતન \_\_\_\_\_ હાલ \_\_\_\_\_

અરજદારનો મોબાઇલ નંબર : \_\_\_\_\_

અરજદાર તરફથી ટોયેલ-નેપકીન સેટ-૧ માટે રૂ. ૨૫૦/- (અકે બસો પચાસ પૂરા) રોકડા મળેલ છે.

અરજી નં. \_\_\_\_\_ તારીખ \_\_\_\_\_ પૈસા લેનારની સહી \_\_\_\_\_



# શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેશ્છક મિત્ર મંડળ, મુંબઈ

શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ-કાર્યાલય

પ્રાગજુ વૃદ્ધાવન સોસાયટી, ઇમ નં. ૪૩, ૩૪ માર્ગ, ૨૦/૨૪, જુની હનુમાન ગલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.

Trust Regd. No. A-3412 Bombay

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેશ્છક મિત્ર મંડળ મુંબઈની સ્થાપના સંવત ૧૯૬૨ માં આપણા સમાજના જરૂરિયાત વાળા ભાઈઓ તથા બહેનોને આર્થિક સહાય આપવાના ઉત્તમ ઉદ્દેશથી કરવામાં આવી હતી. આ સંસ્થા અવિરત ૧૯૭ વર્ષથી સમાજના કુટુંબોના ઉત્થાન માટે કાર્યરત રહી છે. આર્થિક સહાયના હેતુથી શરીર થયેલ આ સંસ્થાએ વિવિધ પ્રવૃત્તિ હાથ ધરેલ છે. આજથી ૮૦ વર્ષ પહેલા, ચાર મુરબ્બીઓના માર્ગદર્શન હેઠળ શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન કલબની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી, કે જેમાં રહેવાની તથા જમવાની ઉત્તમ સગવડ કરી આપવામાં આવી હતી. હાલમાં આપણી કલબમાં જ્ઞાતિ ભાઈઓ માટે ફક્ત રહેવાની સગવડ છે.

**શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેશ્છક મિત્ર મંડળ - મુંબઈ નીચે મુજબની વિવિધ પ્રવૃત્તિ ચલાવે છે.**

- ૧) આર્થિક સહાય : મુંબઈની બહાર આપણા સમાજના જરૂરિયાત વાળા કુટુંબોને વર્ષમાં બે વખત રોકડ રકમ મોકલાવેલ છે.
- ૨) તબીબી સહાય : શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા તબીબી રાહત યોજના હેઠળ સંસ્થા તરફથી હોસ્પિટલ અંગે ખર્ચ માટે રૂપિયા ૩૦,૦૦૦/- સુધીની રાહત આપવામાં આવે છે.
- ૩) અનાજ રાહત : મુંબઈમાં વસતા આર્થિક રીતે જરૂરી વર્ગને દર બે મહિને લગભગ ૮૦ થી ૮૫% રાહત દરે અનાજ વિતરણ કરવામાં આવે છે તથા મે મહિનામાં મસાલાનું પણ રાહત દરે વિતરણ કરવામાં આવે છે.
- ૪) મીઠાઈ ફરસાણ વિતરણ : દિવાળીના તહેવારોમાં મુંબઈમાં વસતા દરેક કુટુંબોને શુદ્ધ અને સાત્વિક મીઠાઈ તથા ફરસાણનું રાહત દરે વિતરણ કરવામાં આવે છે. જેનો લાભ અંદાજી ૫૦૦ થી ૬૦૦ કુટુંબો લે છે.
- ૫) ઘર ગૃહસ્થી પ્રકલ્પ યોજના : દિવાળીના સમયે જરૂરિયાત વાળા મુંબઈના કુટુંબોને ઘણા જ રાહત દરે ઘર ઉપયોગી વસ્તુઓનું વિતરણ કરવામાં આવે છે.

આ ઉપરાંત આપણા મંડળો બે વખત મેડિકલ કેચ્પનું આયોજન કરેલ અને સમાજના લગભગ ૬૦૦ વયસ્કો માટે એક દિવસીય યાત્રા પ્રવાસનું પણ આયોજન કરેલું હતું.

આ બધી પ્રવૃત્તિઓનો ખર્ચ મંડળના કાચમી ફંડના આવતા વ્યાજમાંથી કરવામાં આવે છે. હાલ વ્યાજના દર ઓછા થતા જાય છે, અને ઉપર મુજબની પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવા માટે વધારે કાચમી ફંડની જરૂર છે.

આપને ત્યાં આવતા જીવનના ઘણા જ પ્રસંગો જેવા કે જન્મ, પરીક્ષામાં ઉતીર્ણ, ઉચ્ચ અભ્યાસ, વૈવિશાળ, લગ્ન, આપના આત્મીયજનોના આત્મત્રેયાર્થ તથા વર્ષ ગાંઠ નિમિતે આપણી આ રાંસ્થાને યથાશક્તિ દાનની રકમ મોકલાવી રાહભાગી થવા નમ્ર વિનંતી.

આ સંસ્થાને રૂપિયા ૨,૫૦૦/- કે તેથી વધુ મળેલી રકમનું દાન કાચમી ફંડમાં જમા કરવામાં આવે છે. ઉપરાંત રૂપિયા ૫૦,૦૦૦/- ના દાનની રકમ કાચમી સહાય ફંડમાં લેવામાં આવે છે અને દાતાશ્રીનો એક ફોટો સમાજના મુખ્યપત્ર ના દિવાળી અંકમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે આ અંગે આપની ભાવના હોય તો સંસ્થાના હોદ્દેદારોનો સંપર્ક કરવા વિનંતી. આપનું આપેલ દાન કાચમી ફંડ માં રહેશે અને તેના પર મળતા વ્યાજના એક એક રૂપિયાનો સદૃપુયોગ થશે.

આ સંસ્થાના બંધારણ માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો મુજબ સંસ્થાનો વહીવટ ખૂબ જ કરકસરથી તથા પારદર્શક પદ્ધતિથી ચાલે છે. સંસ્થા ઇન્કમટેક્સ તથા ઘર્માદા આયુક્ત મુંબઈ મહારાષ્ટ્રમાં રજીસ્ટર થયેલ છે, અને આવક જાવક ના હિસાબો સરકાર ના કાચદા પ્રમાણે વાર્ષિક ઓડિટ થાય છે સંસ્થાને ૮૦જી સાર્ટિફિકેટ મળેલ છે.

**શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેશ્છક મિત્ર મંડળ - મુંબઈ, દાતાશ્રી ઓ તથા પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે મદદરૂપ થનારા શુભેશ્છકો અને હિતગિતકોનું ઝાણા સ્વીકાર કરે છે.**

## પ્રમુખ

શ્રી શરીકાન્તભાઈ ગીરધરલાલ વોરા  
મો. 9324802893

## માનદ મંત્રી

શ્રી અજયભાઈ કાંતિલાલ પારેખ  
મો. 9821545420

શ્રી વિનોદભાઈ ભગવાનજી મહેતા  
મો. 9833500508



# શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ, મુંબઈ

શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ-કાર્યાલય

પ્રાગજુ વૃદ્ધાવન સોસાયટી, રૂમ નં. ૪૩, ઉજે મારો, ૨૦/૨૪, જુનિ હનુમાન ગાલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.

Trust Regd. No. A-3412 Bombay

## મીઠાઈ / ફરસાણ વિતરણ - ૨૦૨૩

અરજદારનું નામ \_\_\_\_\_ મૂળવતન \_\_\_\_\_ હાલ \_\_\_\_\_

અરજદારનો મોબાઇલ નંબર : \_\_\_\_\_

ગત ઘણા વર્ષથી આપણી ઉપરોક્ત સંસ્થા આપણા સમાજના દૈક સભ્યોને શુદ્ધ અને સાત્યિક મીઠાઈ-ફરસાણનું રાહત દરે વિતરણ કરે છે. આ વર્ષે પણ દિવાળીના તહેવારોમાં આપણા સમાજના દૈક કુટુંબોને શુદ્ધ અને સાત્યિક મીઠાઈ-ફરસાણ રાહત દરે વિતરણ કરતાનું નક્કી કરવામાં આપેલ છે. જેણું બુકિંગ તથા વિતરણ નીચેના સ્થળો થશે. આ વર્ષ (૧) કાજુ ટીકા ૫૦૦ ગ્રામ (૨) ખજુર પાક ૫૦૦ ગ્રામ (૩) નવરટન ભૂસુ ૫૦૦ ગ્રામ તથા નડીયાદી ભૂસુ ૫૦૦ ગ્રામ (ફરસાણ કુલ ૧ કિલો) આ પ્રણેય વસ્તુના રૂ. ૭૫૦/- (અંકે રૂપીયા સાતસો પચાસ પૂરા) રાખેલ છે. બુકીંગ સમયે આ શોર્ટ (પ્રીન્ટ કાર્ટી) બરી લાયવું જરૂરી છે. આ શોર્ટ બુકીંગ સમયે પણ બુકિંગ કેન્દ્ર પરથી મળી શકશે.

	બુકિંગ તથા વિતરણ સ્થળ	બુકિંગ તા. / સમય	વિતરણ તા. / સમય
૧.	શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ, શ્રી કાંતિલાલ ભગવાનદાસ શાહ કાર્યાલય પ્રાગજુ વૃદ્ધાવન સોસાયટી, રૂમ નં. ૪૩, ઉજે મારો, ૨૦/૨૪, જુનિ હનુમાન ગાલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.	શનિવાર, તા ૨૧.૧૦.૨૩ સાંજે ૪ થી ૫	શનિવાર, તા ૪.૧૧.૨૩ સાંજે ૪ થી ૫
૨	શ્રી અધ્ય પારોખ, સી-૯૦૫, જુરાપલી ટેલીન્ડાની, છાટે મારો, દોરાસર લેન, જેન મંડિરની સામે, ઘાટકોપર (ઇસ્ટ), ૪૦૦ ૦૭૭. મો.: ૯૮૨૧૫૪૫૪૨૦	રવિવાર, તા ૨૨.૧૦.૨૩ સવારે ૬ થી ૧૨	શનિવાર, તા ૪.૧૧.૨૩ સાંજે ૫ થી ૮
૩	એસ. વી. જેન ઉત્તર્ધ મંડળ, C/O. કિરણ જયંતિલાલ મહેતા, પુતળીનાઈ ભવન, ૧ લે મારો, જનેર રોડ, મુલુંક (યેસ્ટ), નો. સતીશાલાઈ - ૯૨૨૪૪૪૮૮૮	રવિવાર, તા ૨૨.૧૦.૨૩ સવારે ૧૦ થી ૧૨	શનિવાર, તા ૪.૧૧.૨૩ સાંજે ૮ થી ૧૦
૪	હર્દભાઈ વોચા, અર્થિંત ફરસાણ માર્ક, આત્યાલલબ મિલ્ડીંગ નં. ૮, નાલાસોપાસા (ઇસ્ટ), મોબાઇલ : ૯૮૬૩૭૨૯૫૮૩	રવિવાર, તા ૨૨.૧૦.૨૩ સવારે ૬.૩૦ થી ૧૧.૩૦	શનિવાર, તા ૪.૧૧.૨૩ સાંજે ૫.૩૦ થી ૮
૫	એસ. વી. જેન મંડળ (બાયંદર), અરુણાભાઈ, વસા પેકેજુંગ, શોપ નં ૧, મેગનમ પ્લાઝ, ૬૦ ફીટ રોડ, બાયંદર (યેસ્ટ) ૪૦૧૧૦૧. મો. ઘયલ ૯૮૨૦૫૮૧૪૮, મનીધ ૯૦૨૨૦૦૮૮૫૭	શનિવાર, તા ૨૧.૧૦.૨૩ સાતે ૮ થી ૧૦	શનિવાર, તા ૪.૧૧.૨૩ સાતે ૮ થી ૧૦
૬	એસ. વી. જેન મંડળ (બોરીપટી) કમલભાઈ દોશી, અરીહંત એન્ટરપ્રાઇઝ, ૨૦૨, સાઈલિલા કોમ્પ્લેશન, મોકા પલાણાની સામે, એસ. વી. રોડ, બોરીપટી (યેસ્ટ), મો. ૯૮૩૩૫૦૦૫૦૮ / ૯૭૯૬૯૫૪૮૮	શનિવાર, તા ૨૧.૧૦.૨૩ સાંજે ૩ થી ૭	શનિવાર, તા ૪.૧૧.૨૩ સાંજે ૩ થી ૫
૭	હિમાંશુ શરીંદાંત સંઘર્ષી, ૯૦૨, જાગૃતી એપાર્ટમેન્ટ, કેન મારો, સાઈનાથ રોડ, મલાં (યેસ્ટ), શેન ૦૨૨-૨૮૪૪૧૯૮૯ હિમાંશુભાઈ મોબાઇલ : ૯૮૨૦૦૫૮૦૦૯	રવિવાર, તા ૨૨.૧૦.૨૩ સવારે ૧૦ થી ૧૨	રવિવાર, તા ૫.૧૧.૨૩ સવારે ૧૦ થી ૧૨
૮	શ્રી અરુણાભાઈ વોચા, ૧૫૩, જ્યાહર નગર રોડ નં.૧, ૧૦૩ મંદોર હાઈટ્સ, પહેલે મારો, જેન સ્પીટ્સ એન્ડ ફરસાણની ઉપર, ગોરેગામ (યેસ્ટ), મો. ૯૮૨૨૦૧૯૨૧૬	રવિવાર, તા ૨૨.૧૦.૨૩ સવારે ૧૦ થી ૧ / સાંજે ૧ થી ૮	રવિવાર, તા ૫.૧૧.૨૩ સવારે ૧૧.૩૦ થી ૧
૯	શ્રી શોલેષ વી. વોચા, ડી-૪૦૧, પંચમ એપાર્ટમેન્ટ, ઇશાની વાડી નં.૨, ઇન્ડીયન બેંકની બાજુમાં, કાંદીયાદી (યેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૯૭. મો. ૯૮૨૧૦૫૪૮૨૨	રવિવાર, તા ૨૨.૧૦.૨૩ સવારે ૧૦ થી ૧૧	રવિવાર, તા ૫.૧૧.૨૩ સવારે ૧૦ થી ૧૧

ફોર્મ નં. \_\_\_\_\_

સેન્ટર \_\_\_\_\_

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ-મુંબઈ, તરફથી મીઠાઈ / ફરસાણ વિતરણ યોજના - ૨૦૨૩માટે

શ્રી \_\_\_\_\_ મૂળ વતન : \_\_\_\_\_ હાલ : \_\_\_\_\_

સરનામું : \_\_\_\_\_

રૂ. ૭૫૦/- (અંકે રૂપીયા સાતસો પચાસ પૂરા) રોકડા મળેલ છે.

પેસા લેનારની સહી : \_\_\_\_\_ તારીખ : \_\_\_\_\_

ખાસ નોંધ : વિતરણ સમયે મીઠાઈ / ફરસાણ લઈ જવા કપડાની થેલી સાથી લાયવી જરૂરી છે.

આ ફોર્મની પ્રિન્ટ કટાવી, સારા અક્ષરે બરી બુકિંગના સમયે લઈ જવી જરૂરી છે.

## શ્રદ્ધાંજલી



જન્મ:  
૨૬-૧-૧૯૫૫



સર્વોત્તમાં :  
૪-૮-૨૦૧૬



### સ્વ. સોનલબેન જીતેન્દ્રભાઈ વોરા

અમારા સમસ્ત પરિવારનાં લાડીલા સોનલ નો પ્રેમાળ સ્વભાવ, સદ્ગાર્ય હસતો ચહેરો અને તેમની ખાદો અમારા અસ્તિત્વમાં સદા જીવંત રહેશે. તેમની પરોપકારની ભાવના, ધાર્મિક સંસ્કાર તથા બધાને એક સુગ્રમાં બાંધવાની કળા અમારે માટે પ્રેરણાદાયક બની રહેશે.

પરમ કૃપાળું પરમાત્મા સદ્ગતના આત્માને પરમ શાંતિ અર્પે એવી અમારા સહ પરિવારની પ્રાર્થના.

### સ્વ. સમજુલેન ગીરધરલાલ જીવનભાઈ વોરા પરિવાર

ભાઈઓ : શશીકંતભાઈ, દિનેશભાઈ, પ્રદીપભાઈ, મનોજભાઈ, અધ્યિનભાઈ

ભાનીઓ : સ્વ. ચંદ્રિકાબેન, જ્યોતિબેન, બીનાબેન, ભારતીબેન, ચેતનાબેન

નણંદ : મંજુલાબેન - નણંદોઇ : દિપકુમાર શાહ

ભગ્રીજા તથા ભાણોજ : કેજલ - સપના, કૌશલ - માનસી, અંકુર - પૂજા, ધર્મિલ - ધરા, દર્શન - અમી, કવિતા - જગદીપ શોઠ, પુનિતા - રાજેન શાહ, તોરલ - ઉમંગ કુવાડિયા, પ્રણાલી - વિશાલ ગાલા,

નિરાલી - જીજેશ દોશી, હેલી - તૃપ્તાર દેશમુખ, રિષ્યુ - નિશાંત મહેતા, શ્રેષ્ઠિક - રૂચી

બાળકો : ડેત, સૌમિલ, હિત્તી, હેતાંશી, વંશિકા, નવ્યા, યશ, જશ, હૃતી, દેવ, શનાયા, નાયરા, શ્રેહાન

### ગીરધરલાલ જીવનભાઈ લક્ષ્મીંદ વોરા પરિવાર

### ગીરધરલાલ અમુલભાઈ શોઠ પરિવાર

જીતેન્દ્ર ગીરધરલાલ વોરા - નીલિમા જીતેન્દ્ર વોરા

બંગલો નં. ૬૧, સાંઈ રાધા ગીન વેલી, મનીપાલ, કર્ણાટક. મોબાઈલ : ૦૮૮૬૭૩૦૬૮૦૯

Kayami - Sept

## સંઘર્ષની સમાપ્તિ અને સંવાહિતાનો સેવુ એટલો મહાવીરહેવનો અનેકાંતવાદ

- શ્રીમતી પાદુલભેન બી. ગાંધી

**● પ્રસ્તાવના :-** અનેકાંતવાદ એ જૈન ધર્મની આધારશીલા છે. જૈન તત્વજ્ઞાનની આખી ઈમારત આ અનેકાંતવાદના સિધ્યાંત પર અવલંબિત છે. અનેકાંત જૈન ધર્મનો ગ્રાણ છે. જૈન ધર્મના કોઈપણ વાત સ્યાહવાદની કસોટી પરથી સાંગોપાંગ ઉતારીને પછી જ કહેવામાં આવી છે. આ જ કારણે દાર્શનિક સાહિત્યનાં અનેકાંતવાદને સ્વાધ્યાય દર્શન પણ કરે છે. સંસારમાં જેટલા પણ એકાંતવાદના આગઢી સંપ્રાદાયો છે, તેઓ પદાર્થના એક અંશને અર્થાત્ એક એક ગુણને પુરો પદાર્થ માને છે. તેથી તેઓ અન્ય ધર્મના લોકો સાથે લડતા-ઝડપતા રહે છે. પોતાની વાતને એકાંતપણે મનાવવા તેઓ ઘણીઓ઱ આક્રમક પણ બની જાય છે. વાસ્તવિકતા એ છે કે તેઓ જે બાબતને પૂર્ણ માને છે તે સંપૂર્ણ નથી પણ અંશમાત્ર છે. અનેકાંત સર્વદાચિ દર્શન છે. તેથી તે એકાંતવાદીઓને સમજાવે છે કે તમે કહો છો તે એક દાસ્તિકોણથી સત્ય છે. બધા દાસ્તિકોણથી નહિ.

**● અનેકાંતવાદનો અર્થ :-** અનેકાંતનો અર્થ છે પ્રત્યેક વસ્તુનો જુદા જુદા દાસ્તિકોણથી વિચાર કરવો. જુદા જુદા દાસ્તિકિંદુઓથી જોવું. કોઈપણ વસ્તુના અનેક અંત એટલે કે ગુણધર્મ હોય છે. વસ્તુના પ્રત્યેક ધર્મને, ગુણને, અંતને પૂરી રીતે તપાસી તેમાંથી સમગ્રપણે સત્ય તારખવું જોઈએ. કોઈપણ વિષય વિચાર, વસ્તુ, પરિસ્થિતિ ઈત્યાદિને વધુમાં વધુ દાસ્તિકોણથી, વધુમાં વધુ વિગતોથી અને વધુમાં વધુ ઊડાણથી તપાસવા અને તેમાં દેખાતા પરસ્પર વિરોધી એવા તત્વોનો સમન્વય કરીને તેમાંથી સત્ય તારખવું તે અનેકાંતવાદ. સત્ય એક છે પરંતુ તેના સ્વરૂપ અનંત હોઈ શકે છે, એ સ્વરૂપોનું જુદી જુદી અપેક્ષાએ દર્શન કરવું તે અનેકાંતવાદ.

જૈન ધર્મમાં માત્ર એક જ દાસ્તિકોણથી પદાર્થનું અવલોકન કરવાની પદ્ધતિને અપૂર્ણ અને અપ્રમાણિક માનવામાં આવી છે. અને એક જ વસ્તુમાં જુદા જુદા દાસ્તિકોણથી, જુદા જુદા ગુણોનું આરોપણ કરવાની પદ્ધતિને પૂર્ણ અને પ્રમાણિક માનવામાં આવે છે. આ પદ્ધતિ ને જ અનેકાંતવાદ. અનેકાંત માટેનો પારિભાષિક શાબ્દ છે સ્યાહવાદ. સ્યાહ એટલે કંથંચિત એટલે કે કેટલુંક જાણવા મળ્યું છે પરંતુ ઘણું જાણવાનું બાકી છે. અનેકાંતવાદ સિધ્યાંત છે અને એ સિધ્યાંતને અમલમાં મુકવાની રીતિ, પદ્ધતિ કે શૈલી તે સ્યાહવાદ છે. જે સપ્તબંગી તરીકે પણ ઓળખાય છે. આ માટે પ્રાચીન દ્વારા છે કે સાત અંધજનોએ પોતાની હથેળી વડે સ્પર્શ કરી હાથીનો આકાર જાણવાનો પ્રયત્ન કર્યો ત્યારે કોઈકને હાથી

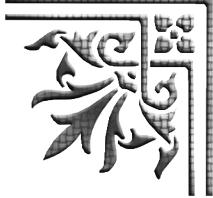
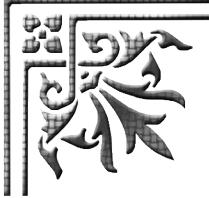
સૂપડા જેવો તો કોઈને થાંભલા જેવો, તો કોઈને દોરડા જેવો લાગ્યો. પોતાની વાત સાબિત કરવા તે અંદરોદર ઝડપવા લાગ્યા. મહાવતે તેમને હાથ વડે હાથીના દરેક અંગનો સ્પર્શ કરાવી હાથીના આખા આકારનો ઘ્યાલ આય્યો. હાથીના ખંડરશનને બદલે અખંડરશન કરાવનાર મહાવતે તે અનેકાંતવાદના સ્થાને છે. આમ આભારમધાન જૈન દર્શનની આચારશુદ્ધિનું આગવું સ્થાન અપરિગ્રહ. જ્યારે વિચારબુદ્ધિનું આગવું સ્થાન અનેકાંતવાદ કહી શકાય. આમ અનેકાંતવાદ એટલે વિચારમાં અહિસા કારણ કે અનેકાંતવાદ એટલે વિરોધ પક્ષના મંત્ર્યોની આદરપૂર્વક વિચારણ કરવી અને પોતાના પક્ષના મંત્ર્યોની પણ પ્રામાણીકપણો, માધ્યસ્થભાવે, સત્યની જિજાસાથી આલોચના કરવી અને મિથ્યાલિમાનનો ત્યાગ કરી પોતાની ભૂલ હોય તો સુધારવી તથા ઉદારતા અને વિવેકબુદ્ધિથી ઉત્તમ તત્ત્વોનો સમન્વય કરવો. ભગવાન મહાવીરે એટલે જ અનેકાંતવાદને ચારિત્રવિકાસના સાધન તરીકે પણ અપનાવ્યો.

**● અનેકાંતના કેટલાક લૌકિક અને દાર્શનિક દષ્ટાંત :-** એક ફળને લઈએ તો ફળમાં રૂપ છે, રસ છે, ગંધ છે, સ્વાદ છે, આકાર છે, ભૂખ મટાડે છે, રોગ દૂર કરી શકે છે અને રોગ પેદા પણ કરી શકે છે. આમ તેમાં અનેક લક્ષણો છે. ઇતાં આપણી બુદ્ધિ સીમિત હોવાથી બધા ગુણધર્મો જાણી શકતા નથી. તેવી જ રીતે કોઈ એક પુરુષને લઈએ તો તે કોઈનો પતિ, પિતા, પુત્ર, ભાઈ, શેર, નોકર, કાકા, મામા વગેરે હોઈ શકે. આમ એક જ વ્યક્તિ ઘણું બધું હોઈ શકે. અમાં દરેક લોકો પોતાની દાસ્તિએ સાચા છે પણ એકાંતે માત્ર એક જ વ્યક્તિનું સ્વરૂપ સાચું છે. તેમ ન કહી શકાય.

હવે દાર્શનિક દાસ્તિએ નિત્યત્વ અને અનિત્યત્વ જોઈએ તો માટીનો એક ઘડો લઈએ તો આકારની દાસ્તિએ તે નાશવંત છે, માટીના મૂળ સ્વરૂપની દાસ્તિએ લઈએ તો તે અવિનાશી છે. જેવી રીતે જીવ દ્વય છે તે ક્યારેય નાશ પામતું નથી. એ દાસ્તિએ નિત્ય છે. મનુષ્યભવ, નારકીપણું વગેરે તેની પર્યાય છે જે અનિત્ય છે. જીવ દ્વયમાં ચૈતન્યગુણ રહેલો છે. આમ એમની એક વસ્તુમાં પરસ્પર વિરોધી જેવી દેખાતી નિત્યના અને અનિત્યતાના ગુણોને સિધ્ય કરનાર સિધ્યાંત જ અનેકાંતવાદ છે.

**● દાર્શનિક જગતનો સભ્રાટ અનેકાંતવાદ, વિશ્વ વ્યવસ્થામાં અનેક સમસ્યાઓની માર્ગર કી :-** દાર્શનિક જગતમાં અનેકાંતવાદના અમર સિધ્યાંતને ઘણો જ મહત્વનો

## ૨૫ મી પુણ્યતિથીએ શ્રદ્ધાંજલી



: જન્મ :  
૨૮-૧૦-૧૯૪૪

: સ્વર્ગવાસ :  
૨૩-૬-૧૯૯૮



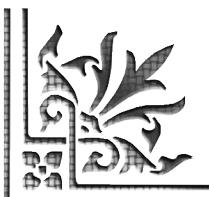
### અ.સૌ.ચંદ્રિકાબેન શાશ્વત વોરા

જેણો આ ધરતી પર કૂલ જેવી સુગંધ પ્રસરાવી છે,  
જેણો દુઃખ સહીને લહાણી કરી છે,  
જેણો જીવનમાં ઝેર પચાવી અમૃત પિરસ્યું છે,  
જેણો સ્મિત વેરીને સર્વના જીવનમાં મીઠાશ આણી છે,  
જેણો મન જીવ્યું છે અને આસક્તિને હણી છે,  
તેઓને મુક્તિ સમીપ હોય છે.

-: લી. :-

સ્વ. ગીરધરલાલ જીવનભાઈ વોરા

શાશ્વત ગીરધરલાલ વોરા  
કેજલ શાશ્વત વોરા  
સપના કેજલ વોરા  
કવિતા જગદીપ શેઠ  
પુનિતા રાજેન શેઠ  
હેત, હેતાંશી



માનવામાં આવ્યો છે. મહાત્મા ગાંધી જેવા મહાપુરુષોઓએ તેની મુક્ત કંઠ પ્રશંસા કરી છે. પાશ્ચાત્ય વિદ્બાન ડૉ.થોમસ કહે છે - અનેકાંતવાદ / સ્યાહવાદનો સિધ્યાંત ઘણો જ ગંભીર છે. વસ્તુની ભિન્ન ભિન્ન સ્થિતિઓને તે ઘણી જ સ્પષ્ટ રીતે પ્રકાશિત કરે છે. વર્તમાને દેશ-દેશ વચ્ચે, ધર્મ-ધર્મ વચ્ચે, જ્ઞાતિ-જ્ઞાતિ વચ્ચે, સગા-સંબંધીઓ વચ્ચે સંપ્રદાયની, સ્વાર્થની, હુંસાતુંસીની, મારા-તારાની જે સૂગાળવી દીવાલો ઊભી થઈ છે તેને અનેકાંતવાદ દ્વારા જ જમીનદોસ્ત કરી શકાય છે.

કુટુંબ, સમાજ, દેશ, રાષ્ટ્ર બધા જ સમસ્યાઓની ભીસમાં રિબાય છે. ત્યારે અનેકાંતવાદ જ આ બધી સમસ્યાઓની માસ્ટર કી છે. આ સિધ્યાંત વિશ્વને જૈન ધર્મનું આગવું અને અનોખું પ્રદાન છે. આઈન્સ્ટાઇનનો સાપેક્ષવાદનો સિધ્યાંત આ મહોર મારે છે. વિસંવાહિતામાં સંવાહિત અને વૈમનસ્યામાં પણ પ્રેમ શોધી આપવાની આગવી અને અનોખી દૃષ્ટિને અનેકાંતવાદ દ્વારા સત્યનો અનુભવ પોતે જ કરવાનો છે. ઊંઘીનો અનુભવ સત્યનો સાક્ષાત્કાર કરાવી શકે નહિ. આથી જ કહી શકાય છે અનેકાંતવાદ સત્ય જ્ઞાનની ચાવી છે. તેને જીવનમાં ઊતારવાથી રાગ-દ્વેષ ઘટે છે, વિસંવાદ દૂર થાય છે, કલેશ ઘટે - સમભાવ જન્મે - ભિગતા વિકસે છે. સંવાદ અને શાંતિ સ્થપાય છે - ઈર્ષા, અનુદારતા, સાંપ્રદાયિકતા, સંકચિતતા વગેરે અનેકાંતવાદની સામે આવતા ભયભીત થઈ ભાગી જાય છે. વેર-ઝેર મટી જાય છે. આથી જ એમપણ કહી શકાય કે વિશ્વમાં જ્યારે પણ શાંતિનું સામ્રાજ્ય પ્રસ્તાવિત થશે ત્યારે તે અનેકાંતવાદના અમર સિધ્યાંત દ્વારા જ થશે. આમ અનેકાંતવાદના સિધ્યાંતની સાર્થકતા વર્તમાને પણ પુરવાર થાય છે. હવે જોઈએ દાર્શનિક જગતનું સામ્રાટ્વ અનેકાંતવાદ કઈ રીતે ભોગવે છે. ભારતમાં દાર્શનિક વિચારધારાનો જેટલો વિકાસ થયો છે. તેટલો અન્યત્ર ક્યાંય થયો નથી. ભારતવર્ષ એ જુદાજુદા દર્શન અને દાર્શનિકોની જન્મભૂમિ છે. અહીં ભિન્ન ભિન્ન દર્શનો દ્વારા ભિન્ન ભિન્ન વિચારધારાએ કોઈપણ પ્રકારના અવરોધ વિના કુલીકાલી છે. જો ભારતના બધા પ્રાચીન દર્શનોનો પરિચય કરવા જઈએ તો એક દળદાર ગ્રંથ તૈયાર થાય. અહીં વિસ્તરણના ભયે માત્ર પાંચ મુખ્ય દાર્શનિક વિચારધારો વિષે જોઈશું. વિશ્વની વ્યવસ્થા જે ગોઠવાયેલી છે. તેમાં આ પાંચેય વિચારધારાઓનું ખૂબ જ મહત્વ રહેલું છે. પરંતુ પાંચેય દર્શનોની વિચારધારામાં પરસ્પર ભયંકર સંઘર્ષ છે. પ્રત્યેક એક-બીજાના મતોનું ખંડન કરે છે. અને પોતાના એકલાથી જ દરેક કાર્ય સિધ્ય થઈ શકે છે તેવું માને છે. દાવો કરે છે. પરંતુ બધાનો વ્યવસ્થિત રીતે અભ્યાસ કરીએ તો જ્યાલ આવે કે એકેયનો દાવો સાચો નથી. મહાવીરદેવે આ પાંચેય વિચારધારાઓને સમજું તેના વિષે ઘણું વિચાર્યું છે. તેમણે દર્શાવ્યું

કે બધાનું પોત-પોતાની રીતે મહત્વ છે તે હકીકત છે પરંતુ માત્ર એકથી જ કાર્ય થાય છે તે માનવું ભુલભરેલું છે. આ વાતને તેમણે અનેકાંતવાદથી (સમન્વયવાદથી - સ્યાહવાદથી - કથેચિત્વવાદથી - અપેક્ષાવાદથી) સુંદર રીતે સમજાવી છે. આ માટે પાંચેય વિચારધારા વિષે થોડું વિસ્તૃત રીતે જોઈશું.

(૧) કાળવાદ :- આ લોકો માને છે કે જગતના સર્વ પદાર્થો કાળના કળજમાં છે. કાળનું બધા પર આધિપત્ય છે. સ્ત્રીગર્ભધાન વિષે વિચાર કરીએ તો યોગ્ય ઉમરના સ્ત્રી-પુરુષના સંયોગથી સ્ત્રી ગર્ભ ધારણ કરે છે પરંતુ એ જ સ્ત્રી વૃધ્ય થયાં પછી પુરુષનો સંયોગ થવા છતાં ગર્ભધારણ કરી શકતી નથી. તેવી જ રીતે ગર્ભ અમુક સમય ગર્ભમાં રહે તો જ વિકસણો, બાળક તરીકે જન્મ લેશો, યોગ્ય ઉમરે બોલશો, ચાલશો વગેરે. એ જ રીતે અન્ય જીવસૂષણી પર પણ કાળની સભા છે. વનસ્પતિને પણ કાળ પરિપક્વ થાય ત્યારે જ અંકુર ફૂટે, શાખાઓ થાય, ફળફૂલ આવે. તે જ રીતે સૂર્ય-ચંદ્ર એના સમયે ઊગો - આથમે, ઋતુ બદલાય, ઠંડી-ગરમી-વરસાદ પડે છે. આમ કાળવાદીના મતે દુનિયા આખી કાળ પ્રમાણે જ ચાલે છે. જે ખરેખર એકાંતે સત્ય નથી.

(૨) સ્વભાવવાદ :- આ લોકો માને છે કે સ્વભાવ પ્રમાણે જ બધું થાય છે જેમ કે વનસ્પતિના હજારો પ્રકાર છે. પણ દરેકમાં તેના સ્વભાવ પ્રમાણે રસ પ્રગટે છે. કોઈને ફૂલ આવે, કોઈને ફળ-ફૂલ ન આવે. પૃથ્વીમાં કઠિનતા, પાણીમાં પ્રવાહિતા અને ઠંડક તથા અભિનમાં રહેલી ઉણીતા સ્વભાવગત છે. પુરુષ યુવાન થતા દાઢી મૂછ ઊગે છે. તે સ્ત્રીને શા માટે નથી ઊગતા? વંધ્યા સ્ત્રીને સંતાન પ્રાપ્તિ કેમ નથી થતી? હથેળીમાં વાળ શા માટે નથી ઊગતા? લીમડાને ગોળ અને ધીનું સ્થિન કરો તો પણ મીઠો મધુર બનાવી શકાય? દર્દીને વલોવવાથી જ માખણ નીકળે છે. પાણીને વલોવવાથી નહિ. આમ પ્રત્યેક વસ્તુ પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે કાર્ય કરે છે. સ્વભાવની સામે કાળ, ધર્મ, પુરુષાર્થ, નિયતિ કશું કરી શકતાં નથી.

(૩) કર્મવાદ :- આ એક પ્રબળ દાર્શનિક વિચારધારા છે. કર્મવાદનું કહેલું છે કે અન્ય તેની સામે તુચ્છ છે. સંસારમાં સર્વત્ર કર્મનું એકચક્રી શાસન છે. એક જ માતાના બે બાળકોમાં એક બુધ્યિમાન હોય તો બીજો સાવ મૂર્ખ આવું શા માટે? બંનેનું વાતાવરણ સ્થિતિ વગેરે સરખા હોવા છતાં ભેદ છે. તે કર્મના કારણો છે. બે વ્યક્તિ સરખી શક્તિ, અભ્યાસ, સામાજિક સ્તરવાળા હોવા છતાં એક હજારો રૂપિયા કમાઈ લે છે જ્યારે બીજાને બે ટક ભોજનના પણ ઠેકાણા નથી. કપટી, દંભી, દુર્જનો લહેર કરે છે. જ્યારે સરળ, ધર્મી, નિખાલસ સજજનો બધેથી પાછા પડે છે. સારા

પ્રથમ પુષ્ટયતિથિએ બાવપૂર્વ શિદ્ધાંજલી



## સ્વ.પંકુલચંદ્ર ભોગીલાલ શાહ

જન્મ : ૧૪-૧૨-૧૯૪૮ ♦ સર્વોવાસ : ૦૭-૧૦-૨૦૨૨

મૂળવતન : થાણાદેવડી (અમરનગર) હાલ બોરીવલી (વેસ્ટ)

આપની અચાનક વિદાયને આજે એક વર્ષ પુરુષ થયું છતાં એમ લાગે છે કે આપ અમારી સાથે જ છો. પણ પણે આપની યાદ આવે છે. આ સ્મરણો એ જ અમારો શ્વાસ છે. આપનો નવકારમય આત્મા ભય ભ્રમણાથી મુક્ત થઈ મોક્ષસુખ પામો. એજ પરમકૃપાળુ પરમાત્માને અંતરથી પ્રાર્થના કરતા આપના પરિવાર જનો.

લિ. સ્વ. કુસુમબેન લોગીલાલ શાહ પરિવાર

સૌબલભેન પંકુલચંદ્ર શાહ

પુત્ર-પુત્રવધુ-પૌત્ર :

ઉદ્ય - મીનલ - જીઘભ ● દિકરી-જમાઈ : જંખના તપનકુમાર

જમાઈ-બહેન :

હસમુખ - દીના

રાજેન્દ્ર - હર્ષ

મીના-પ્રકાશકુમાર

રાહુલ - ગીતા

ભાવિક - શેતા

સચીન - ખ્યાતિ

રાખી - કાર્તિકકુમાર

પાયલ - રાહુલકુમાર

સંકેત - સ્વાતી

હેતવી - જૈનમ

ટવીશા - દિવ્યાન

અનાયા - વેદ

કાર્યો કરનાર હુઃખી છે જ્યારે બીજાને ત્રાસ આપનાર સુખી છે. આ બધા કર્મના ખેલ છે. આથી જ વિદ્વાનો કહે છે કે ગહના કર્મનો ગતિઃ। અર્થાત્ કર્મની ગતિ અતિ ગહન છે.

(૪) પુરુષાર્થવાદ :- આ વિચારધારવાળા કહે છે કે પુરુષાર્થ વિના દુનિયાનું એક પણ કાર્ય સર્ફણ થઈ શકતું નથી. જે કાર્યો થાય છે તેની પાછળ કર્તાનો પુરુષાર્થ રહેલો છે. કેરીની ગોટલીમાં કેરી ઉત્પત્ત કરવાનો સ્વભાવ છે. પરંતુ કોઠારમાં પડેલી ગોટલીમાંથી આંબાનું ઝડપ તૈયાર થશે ખરું? આજે માનવીએ જે કાંઈ વિકાસ સાધ્યો છે તે તેના પુરુષાર્થને આભારી છે. ચંદ્ર પર માનવી પહોંચ્યો તે પુરુષાર્થને કારણો જ. કોઈ ભૂખ્યા માણસને મિઠાઈનો થાણ સામે મૂકીને બટકું મોઢામાં આપીએ પણ તે ચાવે અને ગળે ન ઉતારે તો ભૂખ નહીં મટે. એ પુરુષાર્થ તેણે પોતે જ કરવો પડશે. આમ પુરુષાર્થ જ મહાન છે તેમ તેઓ માને છે.

(૫) નિયતિવાદ :- આ દર્શન થોડું ગંભીર છે. પ્રકૃતિના અટલ નિયમોને નિયતિ કહે છે. નિયતિવાદની વિચારધારવાળા નું કહેવું છે કે જે કાંઈ કાર્યો થાય છે તે બધો નિયતિને આધીન છે. સૂર્ય પૂર્વમાં જ ઊગે છે. પણ્યમાં કેમ નહિ? કમળ પાણીમાં જ ઊગે છે, પણ્યરમાં કેમ નહિ? પક્ષીઓ આકાશમાં ઊડે છે, પશુઓ શા માટે નહિ? આ બધા પ્રશ્નોનો જવાબ એ છે કે પ્રકૃતિનો નિયમ અટલ છે. ફરી શકે નહિ. જો તેમાં પરિવર્તન થાય તો સંસારમાં પ્રલય જ થઈ જાય. દુનિયાની સમગ્ર વ્યવસ્થા ખોરવાઈ જાય. આથી જ નિયતિ મહાન છે. તેની પાસે બીજા બધા સિધ્યાંત તુચ્છ છે. કોઈપણ વ્યક્તિ પ્રકૃતિના નિયમો વિરુદ્ધ જઈ શકે નહિ.

**● ભગવાન મહાવીર પ્રરૂપિત અનેકાંતવાદની સાર્થકતા તથા સિદ્ધી :-** ભગવાન મહાવીરે આ એકાંતવાદોની સંઘર્ષ સમસ્યાને ઊડાણથી સમજી-વિચારી તેના સમાધાનરૂપે અનેકાંતવાદ મૂક્યો. આ વાદ મુજબ આગળ બતાવેલી પાંચેચ વિચારધારા પોતપોતાની રીતે બરાબર છે. પરંતુ કોઈપણ કાર્યની પાછળ એક જ વાદ કામ કરે છે તે વાત વાસ્તવિકતા નથી. કદાચ એક વાદની મુખ્યતા હોઈ શકે અર્થાત એક વાદનો હિસ્સો ૮૦% હોય તો બીજા ચાર ૨૦% માં આવી જતા હોય. પણ એક જ વાદ મુખ્ય હોય તેવું બની શકે નહિ. સંસારમાં થતાં દરેક કાર્યની પાછળ પાંચે પાંચ સમવાય રહેતા છે. કોઈ એક થી જ સમગ્ર કાર્ય સિધ્ય થાય તેવું બની ન શકે. આથી જે વિચારણા અને બુધ્યમાન મનુષ્યો છે તે કોઈ એક જ વાદનો દુરાગઢ છોડીને બધાને સાથે રાખી કાર્ય કરે છે. બધાના સમન્વય વગર સર્ફળતા સંભવી જ ન શકે. ભગવાન મહાવીરની આ વાતને દસ્તાંત દ્વારા સમજું....

(૧) જ્યારે માળી દ્વારા કોઈ બીજાને કે ગોટલાને વાવવામાં આવે છે તો તેમાંથી અંકૂર ફૂટે છે તે તેનો સ્વભાવ છે. પરંતુ બીજ

વાવ્યા પછી તેને ખાતર - પાણી - વાડથી રક્ષણ કરવું વગેરે ઉદ્યમ કરવો જરૂરી છે. તેનો કાળ પાકશે પછી જ તેમાં થી અંકૂર ફૂલશે, શાખા નીકળે, પાંદડી-ફળ-ફૂલ વગેરે આવશે. આ બધું કર્યા પછી જો તેની નિયતિ હશે તો જ તે બીજ ફૂલી ફાલી વૃક્ષ બનશે. જો તેનું આયુષ્ય કર્મ બળવાન નહિ હોય તો તે વૃક્ષ ફૂલી ફાલી શકશે નહિ.

(૨) એક જીવાત્મા જ્યારે સંસાર છોડી સિધ્યગતિ પ્રાપ્ત કરે છે. તેની પાછળ પણ આ પાંચે બાબતો ઘડી મહત્વની રહેલી છે. સર્વપ્રથમ સંસારી જીવને લઈએ તો કર્મ દ્વારા જ તે સંસારમાં ભટકી રહ્યો છે. કર્મને જીવથી અલગ પાડવા માટે કઠિન પુરુષાર્થ જરૂરી બને છે. આમ છિતાં જે ભવી હોય તે જ મોક્ષની સાધના કરી શકે છે. કારણ તે જ તેનો સ્વભાવ છે માટે કરી શકે છે. જે જીવનો મોક્ષ થવાનો છે તે કેવળીએ કેવળજ્ઞાનમાં જોયેલું છે. આમ તે તેની નિયતિ છે જ અને મોક્ષ પણ જ્યારે એનો સમય પાકશેત્યારે જ થશે આથી કાળ એ રીતે મહત્વનો છે.

### ● ઉપસંહાર :-

ઉપરના બંને દસ્તાંતો દ્વારા એ સાબિત થાય છે કે કોઈપણ કાર્યની પાછળ ઘડી બધી બાબતો રહેલી છે. આથી કોઈ એક જ બાબતને કોઈ એક કાર્ય માટે જવાબદાર ગણી શકાય નહીં. અનેકાંતવાદ આ જ બાબતનું સમર્થન કરે છે. સમન્વય દ્વારા સંઘર્ષને ટાળો. વૈમનસ્યને વિહારી સાયુજ્ય સાધવું એ વાત જ મહત્વની છે. અનેકાંતવાદ દ્વારા એ શક્ય બને છે તેથી જ તે શ્રેષ્ઠ છે, શિરમોર છે. આજે એકાંતવાદને કારણો ચારેબાજુ સંઘર્ષ - જડતા - સમસ્યાઓ - વેર-જેર અને જિદ જોવા મળે છે. જેને કારણો અનેક સમસ્યાઓ સર્જય છે. આ સમસ્યાઓનું સમાધાન એટલે મહાવીરદેવનો અનેકાંતવાદ - સમન્વયવાદ - સ્યાહવાદ. તેનાથી ગામ કોઈ એક માનવીનું નહિ, ચોક્કસ સમાજનું નહિ પરંતુ સમગ્ર વિશ્વનું અને સમગ્ર જીવસૂચિનું કલ્યાણ થઈ શકશે. આ વાતને આજે નહિ તો કાલે સમગ્ર દુનિયાએ સ્વીકારવી જ પડશે.

### શ્રી સોરથ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળની બેટ નીચે લખેલ બેંકના ખાતામાં જમા કરશોજુ

Name : Shri Sorath Visa Shrimali Subhechhak Mitra Mandal

Banker : Bank of India

Branch : Bullion Exchange Branch Mumbai

A/c No. : 00081010006108

80G AACTS 1446 GF 20214 DT.28-05-21

(આપની મોકલેલી રકમની દરેક વિગત, મોકલનારનું નામ, સરનામું, મોબાઈલ નંબર શ્રી વિનોદભાઈ મહેતાને ૯૮૭૩૭૫૦૦૫૦૮ના વોટસએપ ઉપર મોકલી આપવા વિનંતી)

## ପାଇଁକ ଶଙ୍ଖାଂଜଳି



୪୮

cl.: २७-१०-१८४९

અરિહ્ંત શરળા :

cl.: 05-06-2019

## સ્વ. પ્રકુલચંદ્ર બરબેરામ મહેતા

## ਮੂਣ ਵਤਨ : ਮਧਰਵਾਡਾ

ਹਾਲ : ਕੁਂਡਿਵਲੀ

આપનો મિલનસાર સ્વભાવ, નિર્મળ હૃદય, ધર્મપ્રેમી, વિવેકશક્તિ અને દરેક કુટુંબીજનોને ઉપયોગી થવાની સંદર્ભાવના નિરંતર યાદ રહેશે. આપનું આર્દ્ધમય જીવન અમોને હંમેશા પ્રેરણા આપતું રહેશે. પ્રેમ, સ્નેહ અને સંસ્કાર વડે આપે અમારા જીવનનું ઘડતર કર્યું અને આપના આશીર્વાદથી અમો આ મુકામ પર ઉભા રહી શક્યા છીએ. આપનાં અનંતો ઉપકાર કદ્દી ભૂતી શકીશું નાંદિ. આપની અમી દ્રષ્ટી અમારા પર વરસતી રહે.

રહેવાને કોઈ સદાય આવતું નથી, છતા તમે ગયા તેમ કોઈ જતું નથી,  
વિદાય એવી લીધી કે મન હજુ માનતું નથી, નિર્દોષ હસતું મુખું નજર સામેથી જતું નથી.  
જીવન એવું જીવી ગયા કે જીવનારા જોયા કરે, કર્મ એવા કર્યા કે હૃદયમાં સૌના ગુંજતા રહે.

હે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા, સદગતના આત્માને શાશ્વત સુખ અને પરમ શાંતિ અર્પો  
એવી અમારા સહ પરિવારની પ્રાર્થના

ਲੀ. : ਸ਼ਵ. ਨਰਭੇਦਾਮ ਸ਼ਵਤ੍ਰ ਮਛੇਤਾ ਪਰਿਵਾਰ

पत्नी : सुदृश्यनाबेन प्रकुलयंक्र महेता ● भहेन-भनेवी : सरलाबेन - रसिकलाल कुलयंक्र गांधी  
 पुत्र-पुत्रवधु : भेषुल - सोनाली तथा स्नेहल - श्रुति ● पुत्री : सेजल  
 पौत्र : काव्य, नीव ● भाषोज : कविता, नीरेन, राजूल, ज्य

મુદ્દી પાનેલી બિવાસી શ્રી ગોકરણપાના જમાઈ

# જીવનનાં ખેલમાં જે અક્કડ બનીને ઊભા રહે છે તે ઉથલી પડે છે.

## સારી શ્રેષ્ઠ વસ્તુને શોધવી પડે ખરાબ એની મેળે આવી જાય.

- શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પુનાતર

આ જગતમાં કોઈ પણ સારી વસ્તુ એની મેળે મળતી નથી. તેને શોધવી પડે છે. તે મેળવવા માટે પ્રયાસો કરવા પડે છે. કેટલીક ચીજો એવી છે જે પૈસાથી ખરીદી શકતી નથી. પ્રબળ દીંદ્રા અને પુરુષાર્થ હોય તો તે મળે છે. ઉત્તમ જે છે તેને મેળવવા માટે આપણો સામેથી જવું પડે છે. તેના માટે નમૃતા ધારણ કરવી પડે છે. અને અહેંકાર શૂન્ય બનવું પડે છે. આમાં હુકમ કે આદેશ કામ આવતો નથી. માત્ર પ્રાર્થના અને અરજ કામયાબ બને છે. સામાન્ય રીતે આપણો માનીએ છીએ કે પૈસાથી બધું મળી શકે છે. આપણો પૈસાને ત્રાજવે બધું તોળીએ છીએ અને હિસાબ કિટાબ માંડીએ છીએ. કેટલીક વખત વસ્તુ સામે પડી હોય આમ છતાં આપણી નજર જતી નથી. કારણ કે માણસ દૂર તરફ મીટ બાંધીને બેઠો છે. આપણી પાસે જે સુખ છે તે આપણાને દેખાતું નથી. બીજાનું સુખ સારું લાગે છે. જે હાથમાં હોય છે તેની કિમત રહેતી નથી. અને જે હાથમાંથી છટકી જાય છે તે મૂલ્યવાન બની જાય છે. જગતમાં જે સારું છે તે મેળવવાન માટે મહેનત અને પુરુષાર્થ અને પ્રયાસો કરવા પડે છે. અને જે વગર મહેનતે સહેલાઈથી આપણાં હાથમાં આવી જાય છે તેની કિમત રહેતી નથી. મફતમાં મળેલી કોઈપણ ચીજમાં લાંબો સમય રસ રહેતો નથી. મહેનતથી મળેલું ભવે નજીવું હોય પરંતુ તેનો આનંદ અપાર છે.

માણસને ક્યાંયને ક્યાંય અહેંકારનું પડવળેલું છે. કોઈને ઘનનો, કોઈને પદનો, કોઈને જ્ઞાનનો, તો કોઈને પ્રતિજ્ઞાનો અહેંકાર હોય છે. કેટલીક વખત આ અહેંકાર બહાર દેખાતો નથી. પણ આ અહેંકાર તેને શ્રેષ્ઠ પાસે જવા દેતો નથી. તે તો એમજ માને છે બધા એની પાસે આવે. તેની વાહ વાહ કરે. અને કોઈની પાસે જવાની જરૂર નથી. કહેવાતા શ્રીમત્પ્રતિજ્ઞિત માણસો, રાજકીય નેતાઓ અને વગદાર માણસો ગમે તેટલો સારો સંત્સંગ હોય, ગમે તેટલું સારું પ્રવચન કે વ્યાખ્યાન હોય કે ગમે તેવો સારો સંગીતનો જવસો હોય પણ તેઓ લોકોની વચ્ચે બેસીને માણી શકતા નથી. તેઓને આમંત્રણ અને આગ્રહ હોય, આગળની સીટમાં બેસવાનું હોય તે સિવાય તેઓ કાર્યક્રમમાં હાજરી આપતા નથી. ઉંચા આસને મંચ પર બેસવાની જેમની અપેક્ષા હોય તેમને આગલી સીટ પણ માફક આવતી નથી. અને હાજર રહ્યા પછી પણ તેમનું ધ્યાન કાર્યક્રમમાં હોતું નથી. પરંતુ પોતાનાં કરતાં બીજા કોને વધું માન મળ્યું. આયોજકોએ તેમના તરફ કેમ વધું ધ્યાન ન આપ્યું તેમાં અટવાયેલું રહે છે. આ બધી બાબતો અને તેમનો અહેંકાર તેમને સારું સાંભળવા અને માણવા દેતો નથી. તેઓ કાંઈકને કાંઈક અહેંકારનો ફૂંગો ફૂલાવીને પાછા ફરે છે. તેઓ સામાન્ય માણસ બની શકતાં નથી અને જીવનનો મોટો લ્હાવો ગુમાવે છે.

જેમની અપેક્ષા હોય તેમને આગલી સીટ પણ માફક આવતી નથી. અને હાજર રહ્યા પછી પણ તેમનું ધ્યાન કાર્યક્રમમાં હોતું નથી. પરંતુ પોતાનાં કરતાં બીજા કોને વધું માન મળ્યું. આયોજકોએ તેમના તરફ કેમ વધું ધ્યાન ન આપ્યું તેમાં અટવાયેલું રહે છે. આ બધી બાબતો અને તેમનો અહેંકાર તેમને સારું સાંભળવા અને માણવા દેતો નથી. તેઓ કાંઈકને કાંઈક અહેંકારનો ફૂંગો ફૂલાવીને પાછા ફરે છે. તેઓ સામાન્ય માણસ બની શકતાં નથી અને જીવનનો મોટો લ્હાવો ગુમાવે છે.

જીવનમાં કંઈ પણ સારુ પ્રાપ્ત કરવું હોય તો અહેંકારને ઓગાળવો પડે. મારા જેવું કોઈ નથી હું બધું જાણું છું. એવા ભાવે જઈએ તો કશું હાથમાં આવે નહીં. એક અદના માણસ તરીકે પોતાને ગણીને અને નમૃતાનો ભાવ રાખીને સારી વસ્તુને શોધી શકાય છે. જે સારું છે તે શોધવું પડે છે. ખરાબ એની મેળે આવી જાય છે.

પરમાત્માના દ્વાર પર આપણો આવી રીતે જવું પડે. મંદિરમાં બધા ચહેરાને ઉતારી નાખવા પડે. માત્ર નમૃતાનો ચહેરો ધારણ કરવો જોઈએ તો જ પ્રભુના દર્શન થઈ શકે. પ્રભુ આપણીસન્નુખ હોય છે. પરંતુ માન અભિમાન અને અહેંકારના પડળો આમાં બાધારૂપ બને છે. શોધા વગર પ્રભુ પણ મળે નહીં. નમૃતા, સરળતા અને સહજતા અને મન સાફ હોય તો પ્રભુની શોધ ગહન બની જાય. પછી જ્યાં જુઓ ત્યાં પરમાત્મા નજરે પડે. પ્રભુ કોઈ પણ સ્વરૂપે આપણી પાસે આવી જાય. પ્રભુનું સ્વાગત કરવા માટે ખુલ્લુ દિલ, પ્રેમ અને આનંદસભર હદ્ય જોઈએ.

મહાભારતના યુદ્ધમાં પાંડવો અને કૌરવો કૃષ્ણાની મદદ માટે ગયા. કૃષ્ણ સુતા હતા. તેઓ જાગી જાય ત્યાં સુધી રાહ જોવાની હતી. દુર્યોધને મસ્તક પાસે સ્થાન ગ્રહણ કર્યું અને પાંડવોની પ્રતિનિધિ અર્જુને પગ પાસે બેઠક લીધી. દુર્યોધન પગ પાસે બેસી શકે નહીં. આ મસ્તક પાસે બેસવાનું અને પગ પાસે બેસવાનું ઘણું સૂચક છે. આમાં દુર્યોધનનો અહેંકાર અને અર્જુનનો નમૃતા હતી. જ્યાં નમૃતા હોય ત્યાં પ્રભુ સરીપ હોય છે. કૃષ્ણાની આંખો ખુલ્લી તો પ્રથમ નજર અર્જુન પર પડી. પસંદગીની વાત આવી તો એક બાજુ કૃષ્ણ હતા અને એક બાજુ તેમની આખી સેના હતી. દુર્યોધને સેનાને પસંદ કરી અને અર્જુને કૃષ્ણાની પસંદગી કરી. એમાં પણ નમૃતા

અને સમર્પણ ભાવ હતો.

જે માણસો અક્કડ બનીને રહે છે, તેઓ જીવનના ખેલમાં હારી જાય છે. વાવાજોડામાં અક્કડ બનીને ઉભા રહેતા વૃક્ષો ઊથલી પડે છે. જ્યારે નાનાં તરણાઓ વાંકા વળીને નભી જાય છે. વાવાજોડું તેના પરથી પસાર થઈ જાય છે. અને તેઓ પાછા બેઠા થઈ જાય છે. વાવાજોડું તેમને પરેશાન કરી શક્તું નથી. હું કંઈક છું મારા જેવું બીજું કોઈ નથી મને કોઈ પરાજિત કરી શકે નહીં એ માણસનો અહેકાર છે. જેમનામાં સંયમ અને સંતુલન નથી તેઓ જીવનના આ તંગ દોર પર ગબડી પડે છે.

જીવનમાં સંતુલન રાખવા માટે મહાવીરે એક માર્ગ બતાવ્યો છે તે છે સમ્યક માર્ગ. જીવનમાં કાંઈ વધુ નહીં. કંઈ ઓછું નહીં. સમ્યક એટલે મધ્યમાં રહેવું. કોઈપણ અતિ પર જતા અટકવું. કોઈ પણ વસ્તુ અતિ સારી નથી. બધી વસ્તુઓનો વિવેક પૂર્વક ઉપયોગ કરવો. જીવનમાં બધું જ છે. ભલાઈ છે, બુરાઈ છે, સારું છે, ખરાબ છે. સુખ છે દુઃખ છે પ્રેમ છે, નફરત છે. માણસે આ બધા હુંદો વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે.

જીવનમાં હાર-જીત, સફળતા-નિષ્ફળતા, ચડાવ-ઉત્તરાવ આવવાના છે. એકલી જીતથી જીવન નથી બનતું. એકલું સુખ મળે તો પણ માણસ થાકી જશે. દુઃખ છે એટલે જ સુખની કિંમત છે. જીવનમાં કોઈપણ માણસ સંપૂર્ણ નથી. માનવ માત્ર અધૂરા. જીવનમાં થોડી મીઠાશ અને થોડી ખટાશ જરૂરી છે. ખટાશ મીઠાશનું પ્રથમ ચરણ છે. ફળ કાચું હોય ત્યારે ખાંદું હોય છે. પાક છે ત્યારે મીહું બની જાય છે. જીવનમાં સફળતા માટે પણ પ્રયત્નો સાથે ધીરજ અને પ્રતીક્ષાની જરૂર છે.

સફળતાની સાથે માણસમાં નઅત્તા ન આવે તો તેનું કોઈ મૂલ્ય રહેતું નથી. સંયમ અને સાવધાની ન રહે તો જ્યાને પરાજયમાં પલટાતા વાર લાગતી નથી. માણસે આ અંગે આકરી કસોટીમાંથી પસાર થવું પડે છે. આ અંગે હુંઠું આજાદની એક રચના જોઈએ.

“સાગર જો થવું હોય તો છલકાઈ જવું પડશે  
ખારાશ ભરી હેયે હરખાઈ જવું પડશે  
અજવાણું થઈ જગતમાં ફેલાઈ જવું હોય તો  
સૂરજ થઈ અગિમાં શોકાઈ જવું પડશે  
થાવું હશે જઘ્મોને અળગા જો જ્ઞારમાંથી  
આંસુ થઈ આંખોથી રેલાઈ જવું પડશે  
લેવું હશે સોનાને જો રૂપ ધરેણાનું  
તો તાર થઈ બેંચાઈ જવું પડશે  
“આજાદ” મહોષ્યતનો એક એવો નિયમ પણ છે  
કંઈ પામવા ચાહો તો ખોવાઈ જવું પડશે.”

## BIO DATA



**Dharmik Kirtikumar Mehta**

**Date of Birth :** 26th August 1993

**Time of Birth :** 6.30 pm.

**Place of Birth :** Nallasopara

**Height :** 5' 5"

**Weight :** 75 kg.

**Education :** PG Diploma in Data Science.  
Manipal Academy of Higher Education  
(Bangalore)

**Employment :** Junior Manager - Paytm Payments Bank

**Hobbies :** Sports, Adventure Activities etc.

### Family Details

**Grand Father :** Late Chandulal Harilal Mehta

**Grand Mother:** Late Pushpa Chandulal Mehta

**Father :** Kirti Chandulal Mehta

**Occupation :** Service at Zaveri Bazar

**Mother :** Rita Kirti Mehta (Homemaker)

**Elder Brother :** Bhaumik Kirtikumar Mehta, (MBA)  
Assistant Manager, PWC Singapore

**Sister in Law :** Nidhi Bhaumik Mehta (Dietitian)

**Native Place :** Moti Paneli

**Address :** 501, Shyam Krupa, Daulat Nagar,  
Road No.3, Borivali (E), Mumbai - 400066

**Contact :** +91 90224 46364 (own)  
+91 93236 12909 (Kirti Mehta)

**Email :** dharmikmehta26@gmail.com

<https://www.instagram.com/mehtadharmik/>

<https://www.linkedin.com/in/dharmikmehta26/>

## મજહબી બહુસ મેંને કી હી નહીં, ફાલતૂ અકલ મુગ મેં થી હી નહીં.

જાવેદ પાસે અસંખ્ય સવાલો હતા. ડૉક્ટર પાસે તમામના જવાબો હતા, પણ એ જવાબો આપવા માટેનો સમય ન હતો.

ડૉ. મહેતા સિનિયર ગાયનેકોલોજિસ્ટ છે. ચાર દાયકાની પ્રાઈવેટ પ્રેક્ટિસમાંથી મારી જેમ જ તાજેતરમાં નિવૃત્ત થયા છે. અમે બંને નિવૃત્ત મિત્રો ભૂતકાળના અનુભવોને વાગોળવા બેઠા હતા મેં પૂછ્યું, “તમારી કારકિર્દીનો સૌથી અધરો અને યાદગાર કિસ્સો જણાવો.” મારો પ્રશ્ન સાંભળીને ડૉ. મહેતાએ હાથમાં પકડેલો ચાનો કપ ટિપોઈ પર મૂક્યો. આંખો બંધ કરીને અતીતની વાટે ઉપડી ગયા. કોઈ મરજીવો દરિયામાં દૂબકી મારે અને મોતી શોધી લાવે તેવી રીતે ડૉ. મહેતા પણ ભૂતકાળના મહાસાગરમાં જઈને ઘટનાનું મોતી લઈ આવ્યા. ઘટના કંઈક આ પ્રમાણો બની હતી. ત્રીસેક વર્ષ પહેલાંની ઘટના. બપોરના સાડા બાર વાગ્યા હતા. ડૉ. મહેતા ઓ.પી.ડી.માં દર્દીઓ તપાસતા બેઠા હતા. પણ એમનું મન બીજે ક્યાંક રોકાયેલું હતું થોડી થોડી વારે તેઓ નર્સને પૂછી લેતા હતા, ‘સિસ્ટર જુબેદાબાનું સોનોગ્રાફીનો રિપોર્ટ લઈને આવી ગયાં?’ નર્સ દરેક વખતે ના પાડતી હતી. અને દરેક વખતે ડૉ. મહેતા એને સૂચના આપતા હતા, ‘જુબેદાબાનું જેવા આવે એવાં જ એમને મારી પાસે મોકલી આપજો. એને બેસાડી નહીં રાખતા.’ જુબેદાબાનુના કિસ્સામાં એવું તો શું હતું કે ડૉક્ટર એનો રિપોર્ટ જાણવા માટે ઉત્સુક અને ચિંતાતુર હતા? ડૉક્ટરે બહુ રાહ જોવી ન પડી. જુબેદાબાનું અને એનો શોહર રિપોર્ટ લઈને તે પહેલાં જ ટેબલ પર પડેલા લેન્ડલાઈન ફોનની રિંગ ગુંજુ ઊઠી. સામા છેડ સોનોલોજીસ્ટ ડૉ. સુનીલ શાહ બોલતા હતા, ‘ડૉ. મહેતા, તમે રિફર કરેલાં જુબેદાબાનુની સોનોગ્રાફી હમણાં જ પુરી કરો. એને રાઈટ સાઈડ રાઈડ એક્ટોપિક પ્રેગન્સી છે. મેં એમને સલાહ આપી છે કે એક મિનિટનો પણ સમય બગાડ્યા વગર એ તમારી પાસે પહોંચી જાય. તમને પણ તાકીદ કરું છું કે જુબેદાને વોડમાં પથારીમાં ન સુવડાવશો. એને સીધી જ ઓપરેશન ટેબલ પર લેજો. મારા સેન્ટરથી તમારા નર્સિંગહોમ સુધી પહોંચતા એને ત્રીસેક મિનિટ તો લાગશે જ એના પેટમાં જ્લીડિંગ ચાલુ થઈ ગયું છે. તમારા સુધી પહોંચશે ત્યારે તેની સ્થિતિ વધારે ગંભીર બની ગઈ હશે. તમારી પાસે માત્ર ત્રીસ મિનિટ બચી છે. એટલીવારમાં તમે એનેસ્થેટિસ્ટને બોલાવી રાખજો. જુબેદા બચી જાય એ માટે મારી શુભેચ્છા.’ ડૉ. શાહની વાત સાંભળીને ડૉ. મહેતાની કરોડરજીજુમાંથી વીજળીનો કરન્ટ પસાર થઈ ગયો. શરીરની અંદર એડ્રિનાલીનનો ધોધ છૂટ્યો. ગાયનેક પ્રેક્ટિસમાં

જે ગ્રા-ચાર મોસ્ટ અર્જન્ટ કન્ડિશન ગણાય છે, તેમાંની એક એટલે કે ફેલોપિયન નળીમાં ગર્ભ રહી જવાને નળીની દીવાલ ફાટી જવી તે હોય છે. જે સ્ત્રીની જિંદગીમાં આવું બને છે તે માત્ર ત્યારે જ નળીમાંથી ઈન્ટરનલ હેમરેજ શરૂ થવા માંડે છે અને દર્દીની સ્થિતિ ઝડપથી બગડતી જાય છે. આખા શરીરમાં ફરતું લોહી પેટમાં જમા થવાં લાગે છે. નાડીના ધબકારા મંદ પડવા માંડે છે. અને દર્દીનું બી.પી. ઘટવા લાગે છે. લોહી દ્વારા મળતો ઓક્સિજનનો પુરવઠો શરીરનાં તમામ અંગોને કાર્યરત રાખવા માટે હોય છે. જ્યારે આ પુરવઠો ખોરવાય છે ત્યારે મગજ અને કિડની જેવા અંગો કામ કરતાં બંધ થઈ જાય છે. એક ક્ષણ એવી આવે છે કે જ્યારે દર્દીની સ્થિતિ જીવન અને મૃત્યુ વચ્ચે એક કાચા તાંત્રણ પર જુલતી હોય છે. એવા વળાંક પર હવે ઊભો છે કાફલો. “અહીંથી જવાય રણ તરફ, અહીંથી નદી તરફ. (કવિ કિસન સોસા)” ડૉ. મહેતાએ એનેસ્થેટિસ્ટને બોલાવી લીધા. વેઈટિંગ રૂમમાં બેઠેલા દર્દીઓને હાથ જોડીને કહી દીધું, ‘તમે બધા કાલે આવજો. એક સ્ત્રીની જિંદગીનો સવાલ છે.’ આટલીવારમાં જુબેદાને લઈને એનો પતિ જાવેદ હુસેન આવી પહોંચ્યો. લિફ્ટ બંધ હતી. જુબેદા પગાયિયાં ચડીને આવી અને વેઈટિંગ રૂમના સોફામાં ફસડાઈ પડી. જાવેદ ગભરાઈ ગયો. ‘ક્યા હુઅ મેરી બીબી કો? સાબ, કુછ કિજિયેના! વો સોનોગ્રાફીવાલે ડૉક્ટરને આપકો કયા બોલા?’ જાવેદ પાસે અસંખ્ય સવાલો હતા. ડૉક્ટર પાસે તમામના જવાબો હતા. પણ એ જવાબો આપવા માટેનો સમય ન હતો. ત્યાં ઉપસ્થિત એનેસ્થેટિસ્ટને જુબેદાને પલ્સ તપાસીને ડૉ. મહેતાને કહ્યું, ‘શી મે ડાઈ ઓન ઓપરેશન ટેબલ. ઈન માય ઓપિનિયન. ધિસ ઈઝ નોટ એ કેસ ટુ બી ઓપરેટેડ ઈન પ્રાઈવેટ નર્સિંગહોમ. હર રિલેટિઝ મે...’ ડૉ. મહેતા દ્વારા ઉઠ્યા. એમણો એક નજર જુબેદા તરફ ફેંકી. ફિક્સો ચહેરો, ધોળીફક્ક જીબ અને દૂબતી પલ્સ, મોતની આલબેલ પોકારતી હતી. ડૉક્ટરે બીજી નજર જાવેદ હુસેન તરફ ફેંકી. ઊંચો કદાવર દેહ, મધ્યપૂડા જેવી દાઢીથી ડરામણો લાગતો ચહેરો અને મોટી લાલધૂમ આંખો ડૉક્ટરને અંદરથી ‘ના’ સંભળાતી હતી કે જુબેદાનું ઓપરેશન ન કરવું જોઈએ. આમ પણ જો આ ઓપરેશન સફળ થાય તોય યોગ્ય વળતર તો મળવાનું જ ન હતું. ગોરેજમાં મિકેનિક તરીકે કામ કરતો જાવેદ કેટલા રૂપિયા આપી શકવાનો હતો? જો ઓપરેશન નિષ્ફળ જાય તો ઘણુંબધું નુકસાન થઈ શકે તેમ હતું. ઓપરેશનનો ખર્ચ તો બાજુ પર મૂકીએ. પણ ધોળા દિવસે પોતાના નર્સિંગહોમમાં કોઈ દર્દી મૃત્યુ પામે એ ઘટનાથી ડૉક્ટરની કેટલી બદનામી થાય. એ

મુદ્દો પણ નાનોસૂનો ન હતો. જુબેદાના મૃત્યુ પછી જવેદ હુસૈનનું રિએક્શન કેવું આવશે. એ પણ કહી શકાય તેમ ન હતું. જો સગાંઓ ખાનદાન હોય તો પરિસ્થિતિને સમજી શકે, જો અણઘડ, અજ્ઞાની અને ઝનૂની હોય તો ડૉક્ટર સાથે ઝંડા પણ કરી બેસે. દવાખાનામાં તૌડફોડ કરવાની કે ડૉક્ટર સાથે મારપીટ કરવાની શરૂઆત હજુ ત્યારે થઈ ન હતી. ‘ક્યા બાત હૈ ડૉક્ટર સાબ?’ જવેદ હુસૈને પૂછ્યું, ‘આપ કિસ ઉલજનમાં પડ ગયે હૈ?’ ડૉ. મહેતાએ માત્ર એક મિનિટમાં જુબેદાની સ્થિતિ સમજાવી દીધી. બીજી અડધી મિનિટમાં પોતાનો ભય રજૂ કરી દીધો. પછી ઉમેયું, ‘યે શીશી સુંધાનેવાલે ડૉક્ટર બોલતે હું કી યહ ઓપરેશન મત કરો. કુછ ભી હો સકતા હૈ. અગર કુછ અનછોની હો ગઈ તો...’ જવેદની આંખોમાં નરમી આવીને બેસી ગઈ. એણે મક્કમતાથી કહ્યું, સાબ, આપ ઓપરેશન શુરૂ કરું જાય. મૈં પાક ઈન્સાન હું. પાક નમાજી હું મુજે માલિક પે ભરોસા હૈ ઔર આપ કે હાથ પે ભી ભરોસા હૈ. બાકી, સબ ચિંતા છોડ દો. જબ તક જવેદ હુસૈન જિંદા હૈ, આપકા બાલ ભી બાંકા નહીં હોગા. ડૉ. મહેતા ઓપરેશન થિયેટરમાં ગયા અને જવેદ બાજુના ખાલી પડેલા રૂમમાં ગયો. જમીન પર ચટાઈ પાથરીને બેસી ગયો. જ્યાં સુધી ઓપરેશન ચાલ્યું ત્યાં સુધી જવેદની બંદગી ચાલી. અડધા કલાક પછી થિયેટરનું બારણું ખૂલ્યું ડૉક્ટરનો હસતો ચહેરો કહી આપતો હતો કે જુબેદા જીવે છે તે જમાનામાં મેજર ઓપરેશન થયું હોય તેવા દર્દીને પૂરા સાત દિવસ સુધી હોસ્પિટલમાં રાખવામાં આવતા હતા. ઘરે જતી વખતે જવેદ આઈ સો રૂપિયા ડૉક્ટરના હાથમાં મૂકીને કહ્યું, ‘અભી તો ઈતને રૂપયે હૈ મેરે પાસ. આપકા બાકી બિલ મેં બાદ મેં ચૂકા દૂંગા. એક પૈસા ભી કમ નહીં દૂંગા’ જવેદની આંખોમાં જલકતી ખુશી અને અવાજમાં પડ્યાતી સચ્ચાઈ ડૉક્ટરને સ્પર્શ ગઈ. એમણે કહી દીધું, ‘ભવિષ્ય મેં એક ભી પૈસા દેને કા નહીં. સમજ લો કી પૂરા બિલ તુમને ચુકા દિયા’ ઈદનો મુખારક દિવસ આવ્યો. જવેદનો ફોન આવ્યો, ‘સાબ, આપ હમારે ઘરપે આઈએ ઔર હમારે ઘર કો રોશન કર્યિયે.’ ડૉ. મહેતા અચકાયા. શહેરની પરિસ્થિતિ અશાંત હતી અને જવેદ સંવેદનશીલ વિસ્તારમાં રહેતો હતો. ડૉ. મહેતાનું મૌન જવેદ સમજી ગયો. એણે અવાજના મજબૂત રણકા સાથે કહ્યું, ‘સાબ, સબ ચિંતા છોડકે આપ જરૂર આઈએ. પૂરે મહોલ્લે મેં મેરા સિક્કા ચલતા હૈ. મૈં લડકોની બોલ દેતા હું. જબ તક જવેદ જિંદા હૈ, આપકા બાલ ભી બાંકા નહીં હોગા. ઉસ દિન મૈને તુમ્હારે હાથો પે ભરોસા કિયા થા. આજ તુમ જવેદ કી જુબાન પે ભરોસા રખો.’ ડૉ. મહેતા એ સાંજે જવેદના ઘરે ગયા. પૂરા બે કલાક રોકાયા અને ઈદ મુખારક પાઠવીને પાછા આવ્યા. આટલું કહીને ડૉ. મહેતા ચૂંપ થઈ ગયા. મને લાગ્યું કે તેઓ કોમી એખલાસના એ સુખી સમયમાં ફરી રહ્યા હતા.

(શીર્ષકંક્રિયા : અકબર ઈલાહાબાદી)

વાંચીએ, વિચારીએ, અંતરમાં ઉતારીએ

## મૌન :

સંકલન : હરીશભાઈ હરજીવન જાવહિયા પોરબંદર - ધારકોપર

એક કન્યા પરણીને સાસરે ગઈ, પણ થોડા વખતમાં સાસુના ચીડિયા સ્વભાવથી વાજ આવી ગઈ. થોડી ભૂલ થાય અને સાસુના દપકો આપે. સાસુના દપકાની સામે ને સામે જવાબ આપે. પછી બાજી વણસતી જાય. અને મોટો ઝંડા થઈ જાય. કુંઠનું વાતાવરણ બગડતું ગયું. કંકાસ વધતા ગયા. કંટાળી ને તે કન્યા પિયર આવી ગઈ.

તેની માતા તેને એક સંત પાસે લઈ ગઈ. સંતને બધી હકીકત જણાવીને કહ્યું, મારી દીકરીના ઘરમાંથી કલેશ - કંકાશ બંધ થઈ જાય તેવો કોઈ ઉપાય બતાવો.

સંતે કહ્યું, આવતીકાલે આવજો એક માદળિયું મંત્રીને તૈયાર રાખીશ.

બિજા દિવસે મા-દીકરી સંત પાસે ગયાં. સંતે કન્યાને એક માદળિયું આપીને સૂચના કરી આ માદળિયું તારે ગળામાં બાંધી રાખવાનું.

હવેનું નિશ્ચિત બનીને સાસરે જા. તારી સાસુના તને કાંઈપણ દપકો આપવાનું શરૂ કરે કે તરત હું આ માદળિયું તારા બે હોઠો વડે વચ્ચે દબાવી દેજે. જેના પ્રભાવથી ઝંડા આગળ નહિં વધે. તે કન્યા તો ખૂબ ખુશ થઈ ગઈ. શ્રદ્ધાપૂર્વક માદળિયું સ્વીકારીને તે સાસરે ગઈ અને ખરેખર ચમત્કાર સર્જાઈ ગયો. સાસુના જરાક ગુસ્સો કરે કે તરત જ સંતની સૂચના મુજબ તે માદળિયું બે હોઠ પડે દબાવી દેતી. ઝંડા તરત જ શમી જતો. તેમ કરતા કરતા સાસુના સ્વભાવ જ બદલાઈ ગયો અને ઘરનું વાતાવરણ શાંતિ અને આનંદથી બર્યું બર્યું બની ગયું.

ઘણા વખત બાદ તે પોતાના ભાઈના લગ્ન પ્રસંગે પિયર આવી ત્યારે માતાને માદળિયાના ચમત્કારની વાત કરી. માતાની સાથે તે ફરી સંત પાસે આભાર માનવા ગઈ. સ્વામીજી ખરેખર આપના માદળિયાએ તો ચમત્કાર સર્જ દીધો. હવે તો ઘરનું વાતાવરણ એક દમ સુધરી ગયું છે. મારા સાસુના સાથે હવે કોઈ ઝંડા થતા નથી. આપે માદળિયામાં એવી કઈ જડીબુઝી મૂકી હતી અથવા મંત્રો બાણ્યા હતા તે મારે ખાસ જાણવું છે.

જો બહેન, મેં કોઈ મંત્ર પણ ભણ્યો નથી કે કોઈ જડી બુઝી પણ અંદર મૂકી નથી. આ ચમત્કાર માદળિયાનો નથી, પણ તારા મૌનનો છે. પહેલા સાસુના દપકા સામે તું પ્રતિકાર કરતી હતી, માટે ઝંડા થતો હતો. હવે માદળિયું હોઠમાં દબાવવા દ્વારા તું સામે મૌન ધારણ કરવા લાગી. જેથી ઝંડા બંધ થઈ ગયા. આ માદળિયાના બહાને મેં તને મૌન રહેવાની જ શિખામણ આપી હતી.

## દર - દર કી કણાની

નિવૃત્તિ પછી ધરમાં ૨૪ કલાક રહેવાનું હોય છે. બાળકો મોટા થઈને નોકરી કરતા થઈ ગયા હોય છે. કોઈ જગ્યાએ પુત્રવધુ પણ નોકરી કરતા હોય છે. ત્યારે ધરમાં ચલાવવાની બધી જ જવાબદારી વડીલો પર આવે છે. દિકરા અને વહુને સવારે અને સાંજે જમવાનું તૈયાર મળે, એટલે તેઓ બેફિકર બની ધરનો બધીજ માતાપિતા પર નાખી ફરતા હોય છે. આ સમયે સમજદારી ના દાખવી તો માતાપિતાને કામવાળા તરીકે ગણી લે છે. એક વાર્તા જોઈએ, જેમાં નિવૃત્ત પિતાએ દીકરાને ધરની જવાબદારી કેવી રીતે સૌંપી તે જોઈએ....

### લઘુ વાતા

રાત્રે ૧૧ વાગ્યા હતા. હજુ સમીર અને તેની પત્ની આવ્યા ન હતા. લગ્ન પહેલાં તો સમજ્યા, કે સમીર મોડો આવતો, પણ લગ્ન પછીનું આ તેનું શિશ્યુલ મને વાગતું હતું. યુવાન છોકરાને ટોકવાનું અંદરથી ગમતું ન હતું. એટલે હું ચુપ રહી તમાશો જોતો રહેતો હતો. મેં મારી મર્યાદા સાચવી રાખી હતી, એટલે જ સમીર કે તેની પત્ની નયના મારી સાથે માથાકૂટ કરતા કે ઊંચા અવાજે વાત કરતા દસ વખત વિચાર કરતા. હું તેમની વ્યક્તિગત છુંદળીમાં કદી માથું મારતો ન હતો, તેનો મતલબ કે એ બને દિવસે દિવસે સ્વચ્છંદી બનતા જતા હતા. હવે તેમને તેમની મર્યાદા અને જવાબદારી બતાવવાનો સમય આવી ગયો હોય તેવું મને લાગતું હતું. સરયુ પણ રોજ કહેતી છોકરા વિદેશ રહે કે અહીં રહે, બધું આપણા માટે તો સરખું જ છે. ધરને ધર્મશાળા કે હોટલ સમજી ગયા છે. રોજ મોડા આવવાનું. વિકેન્ડના નામે ધરની જવાબદારીઓ ધરડા માં-બાપ ઉપર નાખી બહાર બે દિવસ ભાગી જવું. તેમની જરૂરિયાતો કીધા વગર બધી પુરી થાય છે, એટલે માં બાપ સાથે બે ઘડી બેસી તેની લાગણી કે તકલીફો જાણવાનો પ્રયત્ન પણ આ લોકો કરતા નથી. સરયુ બહારથી દુઃખી હતી, અને હું અંદરથી, એટલો જ માત્ર ફરક હતો. ભગવાનની કૃપાથી મને અને સરયુને કાર અને એક્સ્ટ્રિવા આવડતા હતા. અમે નિવૃત્ત થયા પણ, શારીરિક રીતે ખડતલ હતા. અમારો દરેક કામ અમે જાતે કરતા. થોડા સમય પહેલાં હું શાક લેવા ગયો ત્યારે એક્સ્ટ્રિવા ઉપરથી પડી ગયો હતો. ત્યારે જાતે કાર ટ્રોન્ઝ કરી સરયુ મને ડોક્ટર પાસે લઈ ગઈ, રિપોર્ટ એક્સરે બધું તેણો કરાયું. પણ દીકરા વહુમાંથી કોઈ રજા લેવાનું નામ લેતા ન હતા. આવા વર્તન વ્યવહારની નોંધ હું મુંગા મોઢે લઈ રહ્યો હતો. પણ સરયુના વર્તન ઉપર આવવા લાગ્યું હતું. આજે જ્યારે રાત્રીના ૧૧ વાગ્યે ડોર બેલ વાગ્યો ત્યારે સરયુ બેડરૂમમાંથી બહાર આવી બારણું ખોલ્યું. સામે સમીર અને નયના હસતા હસતા મસ્તી તોફાન કરતા ધરમાં પ્રવેશ્યા. જાણો કોઈ કામવાળી બાઈએ બારણું ખોલ્યું હોય. નહિ સોરી, નહિ કોઈ શરમ કે સંકોચ. તેથી સરયુથી રહેવાયું નહીં એ બોલી બેઠી, આ ધર છે ધર્મશાળા નથી. ધરમાં આવવા જવાનો સમય નક્કી કરો. મોડા આવવાના હો તો જાણ કરો. બાકી રોજ મોડા મોડા આવવું... શાની રવિ બહાર જતું રહેવું એ યોગ્ય નથી. ધર પ્રત્યે અને માં બાપ પ્રત્યે તમારી પણ કિંદ્ક જવાબદારી અને ફરજ બને છે. ત્યાં સમીર અને નયના એ

સરયુને સામે જવાબ આયો. તો અમારે આખો દિવસ તમારી સામે હાથ જોડી બેઠા રહેવાનું! અમારી પણ દુનિયા હોય. હું બેડરૂમમાંથી બહાર આવ્યો. મેં કીધું સરયુ, રાતના ઘણું મોડુ થઈ ગયું છે, ખોટી ચર્ચા કરી આજુબાજુના સાંભળે તેવો તમાશો નથી કરવો. તે લોકાની વાત સાચી. તેમની અલગ પ્રકારની દુનિયા છે, નવરાં તો આપણે છીયે. મેં સમીર સામે જોઈને કીધું. બેટા સમીર, તારા શબ્દો મેં યાદ રાખ્યા છે. શબ્દોના બાણ તે છોડ્યા છે. યોગ્ય સમયે બાણ તારે જ પાછા ખેચવા પડશે. સરયુ ભીની આંખે બેડરૂમમાં આવી, અને બોલી. બધું તૈયાર માલે મળી ગયું, તેની ચરબી ચઢી ગઈ છે. જાતે ઉભા થાય તો ખબર પડે. અહીં જાત ઘસી નાખી છે ધર માટે. સમીર સમજે છે શું તેમના મનમાં? મેં સરયુના માથે હાથ ફેરવી કીધું. ડાર્લિંગ, દરેક વાતમાં જ્ઞાનોડી ન હોય. અમુક વાતોનો જવાબ શાંતિ, સંયમથી અને યોગ્ય સમયે અપાય. જ્યાં આપણી લાગણીને નજર અંદાજ કરાતી હોય, ત્યાં લાગણી માટે ભીખ માંગવા કરતા આપણો રસ્તો બદલી લેવો એ ડાહી વ્યક્તિનું કામ છે. ભીખમાં માગેલ લાગણીનું આયુષ્ય કેટલું સરયુ? હવે પછી ધરના દરેક નિર્ણય હું લઈશ. તારે ચૂપ રહેવાનું છે. બીજે દિવસે મેં છાપું વાંચતા વાંચતા કીધું. સમીર, આપણા ધરના તાળાની બે ચાવીઓ છે. હવે એક ચાવી તમે સાથે રાખજો. અમે ચોવીસ કલાક ધરમાં રહેવા બંધાયેલ નથી, અમારી પણ દુનિયા છે. હવે તમે પણ સમયથી બંધાયેલ નથી, અને અમે પણ હવેથી અમારા સમય કે દિવસનું કેકાણું નહીં. આમેય અમે નિવૃત્ત વ્યક્તિ છીએ, ઘરે કોણ અમારી રાઇ જોતું હોય. ઘરે તાળુ જોવો ત્યારે, સમજ લેજો પણ્યા મમ્મી ફરવા ગયા છે. સમીર જ્ઞાણી નજરથી મને જોતો રહ્યો. એ સમજ ગયો, પણ હવે મેદાનમાં આવ્યા છે. મેં કીધું કાલ સવારથી હું અને તારી મમ્મી મોર્નિંગ વોક કરવા ગાર્ડનમાં જવાના છીએ. ત્યાંથી રોજ મંદિરે આરતીના દર્શન કરીને પાછા ફરીશું. તમે તમારું નિયુક્તમ પતાવી ધરને તાણું મારી જતા રહેજો. અમે અમારા સમયે ઘરે આવશું. સાંજે પણ મંદિરની આરતી અને સત્સંગ કરીને પછી નવ વાગે ઘરે આવશું. ઓઝીસેથી વળતા શાક અને રસોડામાં ખૂટટી વસ્તુની યાદી બનાવી જાતે લેતા આવજો. હવે અમે ધરની જવાબદારીમાંથી નિવૃત્ત થવા માંગીએ છીએ. સમીર અને નયના નીચું માથું કરી સાંભળી રહ્યા હતા. સમીર બોલ્યો : પણ્યા, સીધી રીતે કહોને તમારે અમને જુદા કરવા છે! એ તારી સમજ શક્તિ ઉપર આધાર રાખે છે, મેં ફક્ત ધરની જવાબદારીઓ ટ્રાન્સફર કરી છે. ધર ટ્રાન્સફર કરવાની વાત નથી કરી. તારા મમ્મી પણ્યા પણ નોકરી કરતા હતા. બધું જાતે જ કરતા હતા ને? ? એ બને ઓઝીસે ગયા પછી. મેં કીધું : સરયુ, હવે ધરની જવાબદારીઓ માથે આવશે એટલે તેમને ખબર પડશે. સવારે દૂધ વહેલું ઉઠીને લેવું. ઘરકામ કરવા ઘાટી ધરમાં આવશે ત્યારે આપણે ધરમાં નહિ હોઈએ. સવારના ટિફિન અને રાત્રીના જવાબદારી હવે તેઓના માથે છે. શુક્રવારે રાત્રે મને કારને સાફ કરતા જોઈ સમીર બોલ્યો : પણ્યા, બહાર જવાની તૈયારી કરી છો? હા બેટા “લોગ વિકેન્ડ” Weekend. શનિવાર, રવિવાર અને સોમવાર, મંગળવારે અમે પાછા આવશું. આખું અંબાજું હું અને તારી મમ્મી જઈએ છીએ. બધું દોડી દોડીને અમે નોકરી કરી. તમારી દુનિયા હોય, તેમ અમારી પણ દુનિયા હોય ને! જે યુવાનીમાં અમે ન કર્યું, એ હવે કરીશું. કહી હું ફરી કાર સાફ કરવા લાગ્યો. સમીર સમજ

ગયો. પણ અમારા શબ્દો અમને પાછા આપે છે. આપણો પણ માં બાપ છીએ. બાળકોને દુઃખી કરી આપણો કદી સુખી ન થઈએ. પણ આ વિચાર બાળકોને પણ આવવો જોઈએ. સમીર અને નયના દિવસે દિવસે થોડા કુણા પડતા જતા હતા.

તેઓએ બે મહિના ઘરની જવાબદારી સંભાળી એટલે ખબર પડી કે પણ મમ્મીની વાત ખોટી નથી. એક દિવસ અમે શનિવાર સવારે સામાન લઈ કારમાં મુક્તા હતા, ત્યાં સમીર બોલ્યો : પણ તમે ક્યાં જાવ છો ? મેં હસતા હસતા કીધું વિકેન્ડ પણ પણ, અમને શનિવાર, રવિવાર તમારા વગર ઘરમાં ગમતું નથી. અમને અમારી ભૂલ સમજાણી છે. તમારી લાગણી અમે દુલ્ભાવી હોય તો માફ કરો. અરે બેટા.... અમારી લાગણી તો તમારા ઉપર એટલી જ છે, જે પહેલા હતી. વાત ફક્ત બેજવાબદારી બર્યા વર્તન વ્યવહારની હતી. ઘરડા માં બાપ કોઈ વખત તો તમારી સાથે બેસવા કે ફરવાની આશા રાખે કે નહીં? જો બેટા, અમે તો વિકેન્ડમાં હવે બહાર જવાના છીએ, પણ એકલા નહિં... હવેથી તમે બજે પણ અમારી સાથે હશો... બેટા સમીર અને નયના, તમે તમારો સામાન પણ પેક કરો, વિકેન્ડ હવેથી આપણે સાથે ઉજવીશું. સમીર દોરીને મને બેટી પડ્યો... અને નયના સરયુને બેટીને બોલી.... સોરી, પણ... મમ્મી... મેં કીધું : બેટા, સોરી સાંભળવા અમે આ બધું નથી કર્યું. ઘર એક મંદિર છે, હોટલ નહિં, જીવનનો ક્યાં ભરોસો છે? સાથે જેટલો સમય રહેવાય, એટલો રહેવા પ્રયત્ન કરો, પછી રૂપિયા બર્યવા છતાં નહિં એ સમય પાછો આવે કે, નહિં એ વ્યક્તિઓ પાછી આવે!!!

આદમી મુસાફિર હૈ, આતા હૈ, જાતા હૈ।

આતે જાતે રસ્તે મેં યાદે છોડું જાતા હૈ

ઝોંકા હવા કા, પાની કા રેલા, મેલે મેં રહ જાએ જો અકેલા,  
ફિર વો અકેલા હી રહ જાતા હૈ...

સર્વ સ્થિતિના સમર્પિતાની સંપર્કિતા...

## ગામડાની હવા

આરતી રામાણી “અન્જલ” - બેંગલોર

જેટલો આરામ ગામડાની ઠંડી હવા આપે છે. તેટલો આરામ એ.સી. વાળી રૂમ પણ નથી આપી શકતી. ગામડું એટલે શાંતિની જિંદગી. જ્યાં નથી કોઈ ખોટો દંબ કે જાકઝમાળ, નથી દેખાએખી કે હુંસાતુંસી. ત્યાં છે બસ પરસ્પર પ્રેમ અને લાગણી. મોટાં શહેરોમાં દોડતી ભાગતી જિંદગી, ટેન્શન જીવનનો એક ભાગ બની ગયો છે. જો તેમાંથી તેઓ પસાર ના થાય; તો તેમને જીવનનિર્વાહ કરવો મુશ્કેલ થઈ પડે, પરંતુ જ્યારે શહેરી માશસ આ બધાથી થાકી જાય. ત્યારે તે ગામડાં તરફ વળે છે. કારડા કે જેટલો આરામ ગામડાની ઠંડી હવા આપે તેટલો આરામ એ.સી.વાળી રૂમ પણ નથી આપી શકતી. ટેન્શન, થાક વગેરેને કારણે ક્યારેક એ.સી.વાળી રૂમમાં આરામ કરવા માટે ઊંઘની દવા લેવી પડે. જ્યારે ગામડાની ઠંડી હવામાં તો વગર કોઈ દવાએ ઘસઘસાત ઊંઘ આવી જાય. એટલે જ શહેરી લોકો ગામડામાં ફર્મહાઉસ બનાવે છે. જેથી વીક એન્ડમાં કે વર્ષમાં ઓછામાં ઓછુ એક વાર પરિવાર સાથે, મિત્રો સાથે ત્યાં જઈ આરામ કરી શકે. દોડતી ભાગતી જિંદગીને થોડીવાર માટે “થોભી જા” કહી શકે. ગામડામાં વાડીની પણ એક મજા છે. ત્યાં રાત્રે જમવાનાં પ્રોગ્રામ થતાં હોય છે. દેશી ચૂલ્હા પર માટીની તાવડી મૂકી તેનાં પર બનતાં બાજરાનાં રોટલા, રીંગણાનો ઓળો, ઘાટી છાસ, શોકેલાં મરચાં, તાજા તોડીને રાખેલા લીંબુ, કોથમીર, લીલી હુંગણી વગેરેનો તો ક્યારેક માત્ર ભજ્યાં અને છાસનો પ્રોગ્રામ થતો હોય છે. અને એ જમ્યા પછી જે ઓડકાર આવે, એવો ઓડકાર કોઈ ફર્વસ્ટાર હોટેલમાં ચાઈનીઝ કે પંજાબી જમ્યા પછી પણ ના આવે એવો હોય બપોરનું ભોજન વાડીમાં કરી જાડના છાંયા નીચે ખાટલા પર ઊંઘવાથી અલગ શાંતિનો અનુભવ થાય છે. ત્યાં રિલેક્સ થવા માટે કોઈ રિલેક્સિંગ મ્યુલ્લિકની જરૂર ના પડે. ત્યાં તો પ્રકૃતિ જ પોતાનું આનંદદાયક સંગીત વગાડતી હોય છે.

ગામડાન્ભાં રાત્રે અગાશી પર ખુલ્લાં આકાશ નીચે તારલાઓને જોતાં જોતાં ઠંડા પવનને માણવાનો ખરેખર એક લ્હાવો છે. ઠંડા પવનની લહેરખી શરીરને સ્પર્શી કુદરતી સુખ આપે છે અને વાતો કરતાં-કરતાં ક્યારે ઊંઘ આવી જાય તે ખબર ના પડે ઊંઘ પણ એવી આવે કે ઊંડા નસકોરા બોલવાં લાગે. ગામડામાં નસકોરા બોલવાં એટલે થાક ઊતરી. શાંતિની ઊંઘ આવી કહેવાય. મોટાં શહેરોની જેમ કોઈ તેને બીમારી ના ગણો. વળી ચોખ્યું દૂધ, ધી, છાસ, દહી, માખણ વગેરેનું બીજું નામ એટલે ગામડું. ગાય કે ભેંસને દોહતાં દોહતાં દૂધની તાજી શેર મોઢામાં જીલવી એટલે જાણો અમૃત પીતાં હોય તેવું લાગે. પાણી કે ભેંસેળ વગરનું ચોખ્યું દૂધ. જેને શહેરનું પાતણું દૂધ પીધું હોય તેને આ ઘાટું દૂધ પચે પણ નહીં. તેમણે પાણી ભેંસવંનું જ પડે એવો માભો હોય એ દૂધનો! ગામની વચ્ચે વેદૂર વડનું જાડ અને એની ફરતે મોટો ઓટલા હોય જ. ઓટલા પર બેસીને સુખ દુઃખની વાતો કરતાં વડીલો. અને જરૂર પડે સાથે ઊભો પણ રહે તેવો તેમનો સ્વભાવ હોય એક વાડીમાં જો ચીભડા થયાં હોય તો આખાં ગામને એ ચીભડા ચાખવા મળે અને જો એવી જગ્યાએ આપણો કોઈનાં ઘરે મહેમાન થઈને જઈએ. તો જાણો સાક્ષાત ભગવાન તેમનાં ઘરે મહેમાન બનીને આવ્યાં હોય તેવી તેઓ આગતાસ્વાગતા કરે. પડોશીના ઘરે જમવાનું શક્ય ન હોય તો છેલ્લે આપણે ચા પીવા જવું જ પડે તેવો તેમનો લાગણીભીનો આગ્રહ હોય. ત્યારે ખરેખર એવો વિચાર આવે. કે શહેરીજનોના હદ્દ કેમ આટલાં વિશાળ નથી રહ્યાં? કોંકિનાં જંગલોની નીચે આપણી લાગણી ક્યાંક દટાઈ ગઈ છે! ફરીથી એકવાર શહેરમાં ગામડાનો એ ઠંડો પવન વહેવાનું શરૂ કરશે ત્યારે જ એ લાગણી ફરીથી બહાર ઠોકિયું કરશે તેવું લાગે છે.

## વારા જવાથી સર્જિયેલો ખાલીપો કેમેય ભરાતો જ નથી! ચિંતનની પળેપળે

પેટા : માણસને માણસનું પણ વ્યસન થઈ જતું હોય છે. - શ્રી ફણકાંતભાઈ ઉડકટ

આપણી જિંદગીમાં એક વ્યક્તિ એવી હોય છે જે આપણા સુખનું કારણ હોય છે. એનું હાસ્ય, એની હાજરી અને એની હયાતી આપણા અસ્તિત્વને આકાર અને આધાર આપે છે. એ આસપાસ હોય ત્યારે બધું જ હાથવગું લાગે છે. જિંદગીના સાચા સપના એ હોય છે જે ચાર આંખોથી જોવાતા હોય છે. પોતાની વ્યક્તિનો હાથ જ્યારે હાથમાં હોય છે ત્યારે કોઈ સફરનો થાક લાગતો નથી, કોઈ કામનો ભાર લાગતો નથી અને કોઈ પડકાર અશક્ય લાગતો નથી. થઈ રહેશે, કંઈ ચિંતા ન કર, આપણે સાથે મળીને પહોંચી વળિશું, પોતાની વ્યક્તિના આવા શબ્દો જીબુઝીનું કામ કરે છે. શબ્દ તો શબ્દ જ હોય છે, એના અર્થ પણ જે હોય છે એ જ હોય છે પરંતુ એ જ્યારે પોતાની વ્યક્તિના મોઢે બોલાય છે ત્યારે એનું વજન, એની તાકાત અને એની ક્ષમતા વધી જાય છે. દરેક વ્યક્તિના વાઈબ્સ હોય છે. દરેક વ્યક્તિની ઔરા હોય છે. વાઈબ્સ અને ઔરાનું હવા જેવું છે. એ દેખાતા નથી, વર્તાતા હોય છે, ફીલ થતા હોય છે. આપણી વ્યક્તિ પાસે હોય એ પૂરતું છે. ક્યારેય વિચાર્યું છે કે, એવું તે શું હોય છે. એ વ્યક્તિમાં કે એ આપણને સર્વસ્વ લાગવા માંડે છે? એના વગર ક્યાંય ગમે નહીં, એના વગર બધું જ અધૂરું લાગે, એના જ વિચારો આવે અને એની જ ઝંખના જાગે!

પ્રેમ ક્યારેય સમજાતો નથી. એક છોકરીની આ વાત છે. તે એક છોકરાના પ્રેમમાં પડી. આખો દિવસ એના જ વિચાર આવે રાખે. તેની એક આન્ટી હતી. આન્ટી સાથે બધી વાત શેર કરી શકાય એટલી સહજતા હતી. તેણે આન્ટીને પૂછ્યું, બાકી બધું તો ઠીક છે પણ મને એ સમજાતું નથી કે એ કેમ મારા મગજમાંથી ખસતો જ નથી? દરેક દરેક વાતમાં એની હાજરી હોય છે જાણો એણો મારા વિચારો પર જ કબજો જમાવી લીધો છે. એની સાથે વાતો કરવાનું મન થાય છે. એ સાથે હોય ત્યારે સમયને જાણો પાંખો લાગી જાય છે, એનું પ્રોફાઇલ પિક્ચર જોયે રાખું છું, એના સ્ટેટસ વાંચ્યે રાખું છું, એની દરેક વાત ગમે છે, એની દરેક હરકત સર્વો છે. ક્યારેક મને એવો વિચાર પણ આવી જાય છે કે, મારે મારા અસ્તિત્વ પર કોઈને આટલું હાવી થવા નથી દેવું તો પણ એ થઈ જાય છે. એનો ગુડનાઈટનો મેસેજ ન આવે ત્યાં સુધી ઊંઘ નથી આવતી.

સવાર તો પડી ગઈ હોય છે પણ એનો ગુડ મોર્નિંગનો મેસેજ આવે પછી જ જાણો મારા દિવસનો ઉઘાડ થાય છે. નાની હતી ત્યારથી એવું નક્કી કર્યું હતું કે, મારે કોઈ વસન કરવું નથી. એ સમયે મને ખબર ન હોતી કે માણસનું પણ વ્યસન થઈ જતું હોય છે! બધી વાત સાંભળીને આન્ટીએ એટલું જ કહ્યું કે, કંઈ વિચાર નહીં, બધું ફીલ કર, એન્ઝોય કર! માણસ ઉડી શકતો નથી પણ એ જ્યારે પ્રેમમાં હોય છે ત્યારે હવામાં હોય છે, નશામાં હોય છે, પ્રેમ એક જ એવી વસ્તુ છે જે તમને સ્વર્ગની અનુભૂતિ કરાવી શકે છે. હવે મને બધું જ મળી ગયું છે એવો અહેસાસ માણસને જ્યારે પોતાનો પ્રેમ મળે છે ત્યારે જ થાય છે.

આપણને આપણી પાસે જે હોય છે. એની કેટલી કદર હોય છે? માત્ર બે ઘડી એટલો વિચાર કરો કે, એ વ્યક્તિ ન હોય તો? કોણ આપણી જિંદગીમાં ક્યાં સુધી છે એની આપણને ક્યાં ખબર હોય છે? એક કપલની આ સાવ સાચી વાત છે. બંને ખૂબ પ્રેમથી રહેતા હતા. એક દિવસની વાત છે. બંને ઘરે સાથે બેસીને વેબસીરિઝ જોતા હતા. બંને મજામાં હતા. અચાનક જ હસબન્ડને હાઈ એટેક આવ્યો. કંઈ સમજ પડે એ પહેલા તો હસબન્ડ ફસ્ટાઈ ગયો. પડોશમાં જ એક ડૉક્ટર રહેતા હતા. ફોન કરીને તેમને બોલાવ્યા. ડૉક્ટરે તપાસીને કહ્યું કે એ હવે નથી! પત્નીનું મગજ સૂન મારી ગયું. કોઈ વ્યક્તિ આવી રીતે ચાલી જાય? અચાનક જાણો આખી જિંદગી જ લૂંટાઈ ગઈ. જાણો બધું જ ખતમ થઈ ગયું. ઘણો સમય વીતી ગયો. એ યુવતીએ કહ્યું કે, મારા મગજમાંથી એ દ્રશ્ય ખસતું જ નથી. યાદ આવે છે અને ધૂજી જાવ છું. મને ખબર છે કે હવે એ પાછી નથી આવવાનો પણ એની ગેરહાજરી મારાથી સહન નથી થતી. કેટલાંક સભાટા એવા હોય છે જે ક્યારેય ભરાતો નથી. જે ખાલીપો સર્જયો છે એ તો સમયની સાથે વિસ્તરતો જ જાય છે. હાઈ એટેક આવ્યો ત્યાં સુધી. તો એણો મારો હાથ પકડી રાખ્યો હતો. આ હાથ કાયમ માટે છૂટી જશે એની તો કલ્યના પણ નહોતી. દુનિયા ભવે એવું કહેતી હોય કે, સમય દરેક દર્દની દવા છે પણ કેટલાંક ઘાવ સમય પણ પૂરી શકતો નથી. ઉલટુ

ક્યારેક તો એવું લાગે છે કે, સમયની સાથે એ ઘાવ વકરતો જાય છે. એ નથી તો જાણો જિંદગીનો કોઈ મતલબ જ નથી! સવાલ થાય છે કે, કોના માટે? હસવાની મજા પણ એ હોય તો હતી, તૈયાર થવાની ખુશી પણ એ જુઓ એના માટે જ હતી. કોઈ વાત એટલે યાદ રાખતી હતી કે એને કહીશ. એને વાત ન કરું ત્યાં સુધી હાશ ન થતી. હવે તો કોઈ વાત જ નથી ગમતી. આ તે કેવું પેઈન છે? ક્યારેક તો હું મારી જાત સાથે ઝડપું છું. કહું છું કે બહાર નીકળ આ બધામાંથી. એ હવે નથી. ક્યારેય આવવાનો નથી. તારા સુખ માટે સ્વાર્થી થઈ જા. નથી થઈ શકતી સ્વાર્થી, નથી થઈ શકતું કઈ, બધા કહે છે, મૂવ ઓન થવું પડે છે. કેમ થવું મૂવ ઓન? નથી થવાતું મારાથી તો હું શું કરું?

એક વ્યક્તિ જાય એટલે આપણે સાવ એકલા થઈ ગયા હોય એવું કેમ લાગતું હોય છે? અમુક સવાલો એવા હોય છે જેના કોઈ જવાબ નથી હોતા. બસ જૂરાપો હોય છે. વલોપાત હોય છે. નિસાસા હોય છે અને કોરી ખાય એવી એકલતા હોય છે. ક્યારેય એવા વિચાર આવે છે કે આપણી વ્યક્તિ ન હોય ત્યારે આપણી પાસે યાદ કરવા એવું શું હોય? હમણાં એક ઘટના બની. એક ભાઈની પત્નીનું અવસાન થયું. પચીસ વર્ષનું બનેનું દાંપત્ય હતું. પત્નીની વિદાયને છ મહિના થયા છતાં એ ભાઈ શોકમાંથી બહાર આવી શકતા નહોતા. તેનો મિત્ર એનો સથિયારો આપતો રહેતો. એક વખત એ ભાઈ તેની પાસે રડી પડ્યા અને કહું કે, મારાથી કેટલીક વાતો ભૂલી શકતી નથી. તેના મિત્રએ પૂછ્યું કઈ વાત? તેણો કહું મેં મારી વાઈફેને ઘણી વખત હેરાન કરી છે, ઘણી વખત એને એવું બોલ્યો છું કે એ રડી પડી હોય, એક વખત તો મેં તેના પર હાથ પણ ઉપાડી લિધો હતો. આ બધું મારાથી ભૂલાતું નથી. એક ભાર રહે છે મારા મનમાં એવું નથી કે અમે ઝડપતા જ રહેતા હતા. પ્રેમથી પણ રહ્યા છીએ પણ હવે એ નથી ત્યારે એનું દિલ દુલાયું છે એની જ પીડા થાય છે. કાશ મેં એની સાથે આવું ન કર્યું હોત, કાશ થઈ ગયા પછી એની માર્ઝી માંગી લીધી હોત. તો મને આટલી વેદના ન થાત! મિત્રએ એને એવું કહીને સાંત્વના આપી કે, એની સાથેની જે સારી યાદો છે એને વાગોળ, ખુશીનો સમય યાદ કર. બાકીનું બધું ભૂલી જા. એ મિત્ર છૂટો પડીને ઘરે ગયો. પત્નીને બોલાવીને કહું કે, બેસ તો મારી પાસે. પત્નીએ કહું કે શું વાત છે? પતિએ બે-ચાર ઘટના યાદ કરીને કહું કે, એ વખતે મારાથી આવું થઈ ગયું હતું. મારાથી ન બોલવાનું બોલાઈ ગયું હતું. આઈ એમ રિઅલી સોરી મને માફ કરજે. પત્નીએ કહું કે

આવું કેમ બોલો છો? પતિએ કહું કે, બસ એમ જ! કાલ ઉઠીને મને કંઈ થઈ જાય તો મારાથી થયેલી ભૂલોને યાદ ન કરતી! પત્નીએ પતિના મોઢા પર હાથ મૂકી દીધો!

માણસનો સૌથી મોટો પ્રોબ્લેમ એ હોય છે કે એની કેટલીક વાતો ઘણું બધું છૂટી ગયા પછી જ સમજાતી હોય છે. એ એવા સમયે સમજાય છે જ્યારે એની પાસે અફસોસ કે પસ્તાવા સિવાય કઈ બચતું નથી. જેને આ વાત પહેલાથી સમજાઈ જાય છે એની પાસે અફસોસ કરવાનું કોઈ કારણ રહેતું નથી. એક વૃદ્ધાને જ્યારે તેના સર્વાસ્થ પતિ વિશે પૂછ્યવામાં આવ્યું ત્યારે તેણો માત્ર એટલું જ કહું હતું કે અમે સરસ જિંદગી જીવ્યા છીએ. એની હાથની ભિનાશ હજુયે મારા હાથમાં વર્તાય છે. એના વાઈબ્સ હજુયે હું જીલી શાકું છું. એની હાજરીનો ભાસ હજુયે મને થાય છે. એ યાદ આવે ત્યારે આંખો બંધ કરીને એની સરસ મજાની યાદોમાં ખોવાઈ જવ છું. બસ એ સમયે એ નથી તો પણ એ હોય એવો જ અહેસાસ થાય છે. છેલ્લે એક સવાલ, તમે તમારી વ્યક્તિસાથે એ રીતે જીવો છો ખરા કે બેમાંથી એક ન હોય ત્યારે પણ એની હાજરી વર્તાય? તમારા જવનમાં એટલી ભિનાશ છે કે એનો ભેજ આખા આયખામાં અનુભવાય? જિંદગી એવી જીવો કે અફસોસનો કોઈ અવકાશ જ ન રહે!

**છેલ્લો સીન :** જિંદગી લાંબી હોય છે પણ ક્ષણો ટુંકી હોય છે. જિંદગી ક્ષણોથી જ બનેલી હોય છે. સારા સમયમાં ક્ષણોને માણી લેતા અને નરસા સમયમાં ક્ષણોને સાચવી લેતા જેને આવકે છે એ જ જિંદગીને ખરી રીતે જીવી જાણતા હોય છે...

- કેયુ સૌજન્ય (સંદેશ)

## થોડું અવનવું...

### લગન જેવા ચાદગાર

પ્રસંગ માટે સ્થળ પણ ખાસ હોવું જોઈએ

એ સંદર્ભે એક રોચક વાત જાણવા મલી કે અમે એકિન યુગલોમાં એક નવો ટ્રેન્ડ જોવા મળ્યો. એ નવિનતમ ટ્રેન્ડ એટલે જ્યાં ભણ્યા હોઈએ (સ્કુલ કે કોલેજ) હોઈએ તે જગ્યાએ લગન કરવા - નો ડેસ્ટીનેશન વેડિંગ (આપણો ત્યાંની વાત કરીએ તો નો વાડી બુકિંગ - નો બડા બડા હોલ્સ) બસ જ્યાં ભણીને મોટા થયાં ત્યાં જ લગન ગોઠવવા. એ રીતે માતૃ સંસ્થાનું ગૌરવ પણ સચવાય જાય. આ વિચાર વેગ પકડતો જાય છે એ પણ નોંધવા જેવું છે. ઉપરોક્ત નવો ટ્રેન્ડ આ રીતે ઓળખાય છે.

સ્કુલ બેલ્સ ટુ વેડિંગ બેલ્સ

# સાફ્ટેમબાર માસના મુખપત્રના સૌજન્ય દાતા



શ્રીમતી મંજુલાબેન મહિંલાલ વાથાલાલ શોઠ

મંજુલાબેન સ્વભાવે શાંત, કુટુંબ-પરિવાર પ્રત્યે સ્નેહની ગંગા વહેવડાવનાર તેમજ લાગણીશીલ સ્વભાવનાં સાચા અર્થમાં સનિષ્ઠ નારી છે. તેમનાં સદ્ગુણો, લાગણી, ઉદારતા અને પ્રેમ જેવા ઉચ્ચ સંસ્કારો તેમના પુત્રો-પુત્રધૂ અને દીકરીઓમાં જોવા મળે છે. તેમના જીવનમાં જીવદયા, કરણા અનેસું સ્થાન ધરાવે છે તેમ જ ધર્મ પ્રત્યે સાચો અભિગામ ધરાવે છે. બીજાનું કામ નિઃસ્વાર્થ ભાવે કરી આપવાની મનોવૃત્તિ ધરાવે છે.

તેઓ મૂળ પાટણવાળા શોઠ શ્રી ઝવેરચંદભાઈ વસાનાં સુપુત્રી તેમના સુપુત્રો (૧) પરેશભાઈ (૨) ચેતનભાઈ (૩) રોહિતભાઈ તેમ જ પુત્રવધૂઓ (૧) નીતાબેન (૨) હીનાબેન (૩) હૈતલબેન તમ જ પૌત્ર અને પૌત્રીઓ જ્ઞિનલ, ધર્મિન, યશા, મિત, નિશિથ, કેનમ, સમગ્ર પર્ચિવારની અંદર દરેક જતન કરીને સંસ્કારોનું સિંચન કરી રહ્યાં છે. ચેમના પુત્રો અને પુત્રવધૂઓ માતા મંડુલાબેનના હૃદયની ઈંછા અને કરુણાનાં અનેક કાર્યો કરી રહ્યાં છે.

આદર્શ ગૃહિણી, પ્રેમાળ માતા અને પરિવારનાં મોભી તરીકે સૌ પ્રત્યે સ્નેહ અને પ્રેમ વરસવાવી રહ્યાં છે તેમજ શિક્ષણ પ્રત્યે ખૂબજ આદર ધરાવે છે.

તમના તથા તેમના પરિવારનાં આ પ્રકારના અભિગમની લાગણીથી સમાજ ગૌરવ અનુભવે છે.

## તેમના પરિવર્તાને સમાજના ખૂબ ધ્યાવાદ



# સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ

# રાહ ગર્બા



**Date : 01 - 10 -2023**

**Sunday - 6.30 PM Onwards**

**With - M.J.  
(Manish Joshi)**

## ASSOCIATE DONORS

- |   |  |
|---|--|
| 01. Shri Kiritkumar Prabhulal Mehta Parivar         | 21. Smt.Bhanuben Prataprai Hirachand Vora Parivar  |
| 02. Smt.Samjuben & Girdharlal Jivanlal Vora Parivar | 22. Shri Hareshbhai Jaysukhlal Mehta Parivar       |
| 03. Shri Jayantbhai Vrajlal Mehta Parivar           | 23. Smt. Madhuriben Pranlal Doshi Parivar          |
| 04. Smt. Geetaben Hemantbhai Koradia Parivar        | 24. Matushri Lilaben Kishorpbhai Shah Parivar      |
| 05. Smt. Induben Shrikantbhai Vasa Parivar          | 25. Shri Girishbhai Dalsukhbhai Koradia Parivar    |
| 06. Smt. Rekhaben Pankajbhai Vora Parivar           | 26. Shri Pravinchandra Chimanlal Vora Parivar      |
| 07. Shri Harshukhlal Khushalchand Dhruv Parivar     | 27. Smt. Jyotiben Chimanlal Vora Parivar           |
| 08. Shri Vinodbhai Bhagvanji Mehta Parivar          | 28. Smt. Prafulaben Kishorpbhai Vora Parivar       |
| 09. Shri Vinodbhai Zaverchand Vasa Parivar          | 29. Shri Kishorpbhai Lalchand Ramani Parivar       |
| 10. Smt. Varshaben Ashwinbhai Vora Parivar          | 30. Shri Jayubhai Chunilal Doshi Parivar           |
| 11. Smt. Savitaben Champaklal Vora Parivar          | 31. Shri Sureshbhai Jayantilal Shah Parivar        |
| 12. Shri Nautamlal Bhagvanji Shah Parivar           | 32. Shri Mansukhlal Jagjivandas Sheth Parivar      |
| 13. Smt.Gulabben Chhaganlal Bhansali Parivar        | 33. Shri Rameshbhai Laherchand Mehta Parivar       |
| 14. M/S. Samrat Pharma                              | 34. Smt. Lilavatiben Laherchand Mehta Parivar      |
| 15. Shri Devchand Karamchand Vasa Parivar           | 35. Matushri Jasumatiben Zaverilal Koradia Parivar |
| 16. Smt. Indiraben Dalichand Parekh Parivar         | 36. SVJS Mandal, Borivali                          |
| 17. Smt Jayaben Mahasukhlal Sanghvi Parivar         | 37. SVJS Mahila Mandal, Borivali                   |
| 18. Shri Dhirajlal Manjibhai Mehta Parivar          | 38. SVJS Mandal, Goregaon                          |
| 19. Shri Rajeshbhai Harsukhlal Koradia Parivar      | 39. SVJS Utkarash Mandal, Mulund                   |
| 20. Shri Shaileshbhai Vrajlal Vora Parivar          |  |

Printed & Published by **Jayesh S. Vasa** on Behalf of **Shri Sorath Visashrimali Jain Samaj**, Printed at Lucky Printers, First Floor, 40, Mehta Industrial Estate, Liberty Garden, Malad (West), Mumbai - 400 064 & Published from Shri Sorath Visashrimali Jain Samaj, Tarachand Dhanjibhai Mehta Karyalaya, Devkaran Mansion, Block No.7, 2nd Floor, Vithaldas Road, Mumbai - 400 002. Editor : **RAJENDRA O. PUNATAR**